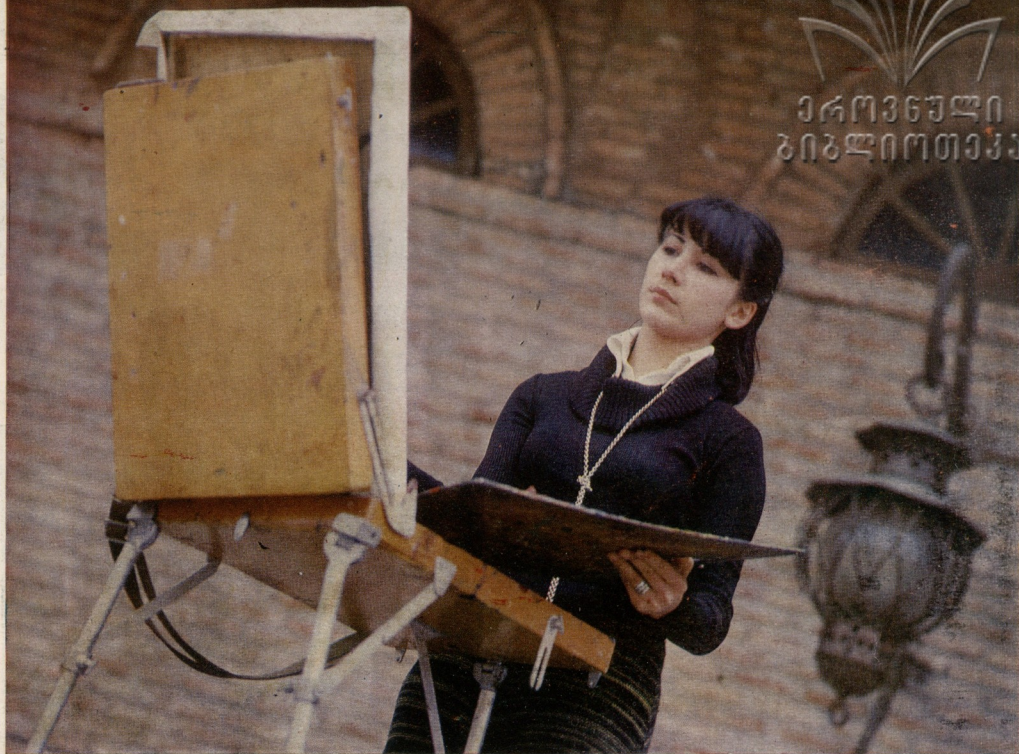

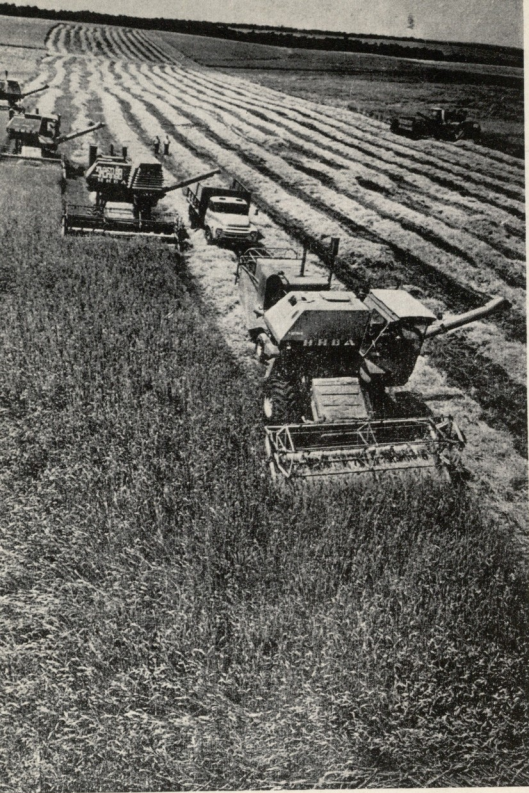

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საბჭოთა

საბჭოთა
№ 8 1980 წ.

აღოსია სიფთღუქაოქ რაიონში

წითღუქაოს რაიონის ოწინავე ქეჭანიჭატორი ლღვან ამირიღე

ბღლღეუღ აღორღს რაიონღტბი რამოღრღბას

ვიქორ მორღუნღვის ჟღტ.

კონღტრი უანაში.

16408

ალასანი ალასანი

კეთევან ლუსაბარი

გვთა საბანელი

1980 წლის 8 აგვისტოს საბჭოთა კავშირის დელეგატმა მოსკოვში საერთაშორისო XXII ოლიმპიური თამაშობანი თეკვანტ დღეს კავშირდა ოლიმპიური ცეცხლი — პლანეტის უძლიერეს სპორტსმენთა პაერობებს ჰგუნდა შუგს. ქვეყნიერებას გაიცნო ახალ ჩემპიონთა სახლები, მანერა სიჩუქისა და სილამაზის ამ მოვლოთი ფეხბურთის გამარჯვებული უმაღლესი კარცხლებზე, პირველ რიგში, თეთი ოლიმპიური უკეთესობისთვის, მაღალი სული აიხვეტა.

ბუნების სილადი მის ყოვლისშემძლე შეუხერხებლობაში მოცუტული, ადამიანისა — ამ მაღლის შესისხლობრეკებაში.

შეგვირდებდა თავიდანვე ვერ ტანდა წყადიდან და ავი ადგენთ კიდევ ოდნავით — ათეულობით სუტუნის წინათ, რის ოლიმპაში, გლადის ხათლი ცის ქვეშ სპორტულ ასპარეზობათა წინდა ცეცხლი აუღვარებობდა, მველი საბერძნეთის ყველა

ქალაქ-სეიფიშვილი დასადგურებდა ხოლმე, მტკრების სასურველი დნობდა და ურთიერთმოძუტუნეც კი პატიოსანი, რაინდული შეტყვებუტკენ იტყუდნენ.

„ო, სპორტო! შენ — შველიბა ხარ! შენ ამყარებ ვეტილ, წარმატაც, მეტობარულ ურთიერთობებს ხალხებს შორის, შენ ხარ სიბობა, რადგან ახლოებ ადამიანებს, სინდეს მპლყარებ რომ სწყურითა ერთობას! — წერდა სპორტისადმი შექმნილ თავის უშუავედ ოდნავ თანამედრედი ოლიმპიური მოძრაობის დამაარსებელი პირე დე კუბერტინე.

მოსკოვის თამაშობებმა ცხადვეტეს: ოლიმპიური მოძრაობის მიზნათა დედამიწებზე რაც შეიძლება მეტი საერთაშორისო ნიღობის, სიეთვისა და სიმშვიდის დამყარება. ყოველივე ეს შეუხმინათა ვეროთაში უშიშროებისა და თანამშროლოზის შესახებ ჟუსტისენის მოლაპარაკების დაცხვით აქტს; რომლის მეშვეუ წლისთავიც დემიხნვა „ოლიმპიადა 80“-ის, ოლიმპიურ სტარტზე გამოვიდა ხათვე კონტინენტის 81 ქვეყნის შვიდი ათასზე მეტი სპორტსმენი. ოსტრალიის უხვეულოდ მაღალი დონით ვამორჩილდა მათი ასპარეზობა. მოსკოვის თამაშობებზე დამყარდა 36 მსოფლიო, 74 ოლიმპიური, 39 ვერობის რეკორდი. 36 ქვეყნის წარმომადგენლებს გადაეცათ ლაურეატთა საპირიზო ჯილოტობი.

ოლიმპიური ოქროს მედლით დამიშვენეს მეგრული 25 ქვეყნის სპორტსმენებმა სანბერძნულიდან, ასტრალიიდან, ასტრალიიდან, ბელგიიდან, ბულგარეთიდან, ბრაზილიიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, უნგრეთიდან, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან, დანიიდან, ზიმბაბვედან, ინდოეთიდან, ესპანეთიდან, იტალიიდან, კუბიდან, პოლონეთიდან, რუმინეთიდან, ფიციტიდან, საფრანგეთიდან, ჩეხოსლოვაკიიდან, შვეიცარიიდან, შვეიციდან, ეთიოპიიდან, იუგოსლავიიდან, საბჭოთა კავშირიდან.

სპორტულმა ნაგებობებმა პაერობათა თხოუტეტი დღის განმავლობაში 4 836 000 მაყურებელი დაიტოვა. მსგავსი რამ ოლიმპიური თამაშობებში არ ახსვის. შედარებით სათავის გავიხსენებთ, რომ ყველაზე ხალხმრავალი XXI თამაშობებზე მონრეალები დამყარდა 35 მილითი და 70 ოლიმპიური რეკორდი. მონრეალის ყველა სანახაობას დაესწრა 3. 500 000 მაყურებელი.

ამერიკის შერტობებული შტატების, ინგლისის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და იაპონიის ადმინისტრაციულმა ხელისუფლებამ სცადეს ხელი შეეშალათ

მოსკოვის სპორტული დღესასწაულის ნორმალურად ჩატყვებსათვის, ბარეკისყვენ მოულოდნელი ცხილუ ხიხის უსაფრანკო მავან საკუთარ უძლიერეს სპორტსმენთათვის უხემატ გუნს გადაეცატიე ქაქმეტიული საყოველთაო აღმოებობენ გარდა ენრადვის მიაღწეს. უფრო მეტიც — აღმოჩნდნენ ისეთი შეუპოვარი ათლეტები, თავიანთი ვერეულო ოლიმპიური კომიტეტის დროში რომ დაუსტებტენ პოლტიკოსთა ბინძურ ხოლავებ და მინეც შესინდეს საკუთარ სამშობლოს ახალი სპორტული გამარჯვებები.

საბჭოთა სპორტსმენებმა 203 გათამაშებული კომპეტეტიდან 21 საბელონი მოიპოვეს 80 ოქროს, 69 ვერცხლისა და 46 ბინჯაოს მედალი. მათ შორის საქართველოს წარგზავნილებიც იცხვენენ საბჭოთა კავშირის ოლეგამისილი სპორტული დღესასწაულის ორისებას.

საქართველოს შვილი, როცა უტეხობთის სტადიონზე ან შშობლიურ მიწაყალზე ასპარეზობს, იგი ამღავენებს ამა მართო სპორტულ მიწვევებს, ათავე უმალოდ მორალურ თვისებებსაც. მას მუდამ ასუსეს მამოღებულური გლი, პასუხისმგებლობა იმ მიწის წინაშე, რომლის სურენიც მუდამ თან დაყვება. ამერეადეც ისახელეს თავი ჩვენმა სპორტსმენებმა.

ოლიმპიური გამარჯვება... მის მისაღწევად ხშირად საჭიროა აწიბო მეტოქეს რაღაც სანტიმეტრით, რომის რაღაც მესაყელით, მაგრამ რაოდენ ძნელი მისაღწევი ყოფილა დისტანციის ეს ნაწილი — დროისა და სივრცისგან გამტაცებულთ. სასუტეარი პაერობის, დასახული მიზნის მიწვევის მძაფრი წყურვილი ამძარევედა თეთულოდ ჩვენს ოლიმპელს, რადგან უკიდურეს წინამძღობებთანა ოლევა ყოფილა კიდევ ის გზა პაერებსათა, რომელსაც ადგას ადამიანი.

შველ საბერძნეთში არსებობდა ტრადიცი: ოლიმპიურ ჩემპიონთა სახლებს ამოჭკეთადნენ ხოლმე მარმარილოს სვეტებზე, რომელთა ვსწმდეგ მდინარე ათვისსა კალაპორის ვასლებზე აღმართადნენ. სწორედ ამის წყალობით შეიკეთეთ პირველი ოლიმპიური თამაშობათა თათრილი (776 წ. ჩვენს წელთაღრიცხვამდე) და ვინათა პირველი გამარჯვებულითა აბრეტილი ჩემპიონებიც უმშობლ იწვევენენ სასაპარეზოდ მართობადე მეტოქეც კი ათა, ბუნების მალომდაც, რომელინეც ჩააფიონებდნენ მათ იღბლობიბის, ბედისწერის ხმას. თანამედრევი ოლიმპიელები თავისუფალნი არიან

პროდუცირება ყველა ქვეყნის, შვეიცარიის

დროება

№8 (524). აგვისტო, 1980

უფრთხლოდ გამოდის 1928 წლიდან

ეთენალითიური სასომადოეპარამ-პოლინიმური და სალინიტარტორი. სანსატარო შურანალი

სს. კვ მც-ის გამოცემითა

© „დროება“, 1980 წ.

მთავარი რედაქტორი
სუბა ბერძნული

სარედაქციო კოლეგია:

ვულნარა ხახხაძე, დიპაზ მარბიანი, თენაშვილი, რამისა ორბელიანი (მთავარი-რედაქტორი), მანუალო ვიოგოშვილი, ილიო სულამბიანი, ზინაო დუნიასვილი, ოსია ხახხაძე, სარაო ლუაზიშვილი, უსა ჯაფარიანი.

მ. შარაძის ხმ. სპ. სან. სან. დროითი რედაქციისთვის

**ლიბინის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას —
ოქტომბრის რევოლუციის ორდენი**

რევოლუციურ მოძრაობაში, დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციის გამარჯვებისა და მსოფლიოს პირველი მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის განმტკიცებისათვის ბრძოლაში ლიბინის სრულყოფილი მშრომელთა დიდი დამსახურებისათვის, ჩვენი საშროლოს მტრებთან ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობისა და კომუნისტურ მშენებლობაში მოაგებელი წარმატებებისათვის ის კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზდიუმის ბრძანებულებით **ლიბინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა** დაჯილდოვდეს **ოქტომბრის რევოლუციის ორდენით**.

**ლაბინის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას —
ოქტომბრის რევოლუციის ორდენი**

რევოლუციურ მოძრაობაში, დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებისა და მსოფლიოს პირველი მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის განმტკიცებისათვის ბრძოლაში და ლიბინის სრულყოფილი მშრომელთა დიდი დამსახურებისათვის, ჩვენი საშროლოს მტრებთან ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობისა და კომუნისტურ მშენებლობაში მოაგებელი წარმატებებისათვის ის კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზდიუმის ბრძანებულებით **ლაბინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა** დაჯილდოვდეს **ოქტომბრის რევოლუციის ორდენით**.

მითიურ ძალთა რწმენისაგან. დღეს მათ სხვაგვარად აღანთებთ ასპარეზობისა და ძლიერებისათვის მარადიული წყურვილი — კიდევ ერთი ნაბიჯით მინჯ მთაბლოვდენ იდეალს, და უფრო ზუსტად კი, საკუთარ წარმოდგენას იდეალზე: იტაცებთ იმ გზის ხიბლი, რომელიც ერთმანეთს უკავშირებს ყველა კეთილშობილს, ყველა გმობის, ყველა ჰეგელის კეთილი ნების ადამიანებს.

ამ განცლით გვიდღენ მოსკოვის დიდ სპორტულ არენებზე ჩვენი ოლიმპიკლები. კლასიკურ ჰილიბაში ვახტანგ ბლაგიძემ, მიუღობი შოთა ხაბარემა, წყალბურთში გიორგი მუხეიბიაძემ, მუხეილინსნობაში კეთევან ლოსაბერიძემ ჩემპიონის ტიტული და ოქროს მედალები მოიპოვეს. სამბოში ვერცხოს მელით და ოლიმპიკების გმირის სახელით აიხიშნა ვიქტორ ასეივის გამოსვლა. შუბის ტურინაში საიდა გუნბამ, მიუღობი თემურ ზუბულუძმა, ხელბურთში ალექსანდრე ანალოგოვმა ასევე ვერცხლის მედალები და მალაი ქულები შეისიხეს საბჭოთა გუნდს. ლიანა ცოტაძემ ათმეტრიან ტრაპაზონიდან წყალში ბტომაში, ნიკოლოზ დერიუჯინმა კალათბურთში, ალექსანდრე ჩივაძემ, თენგიზ სულაჰველიძემ, რევაზ ჩელაძემ კი ფუბურთში ჰეგელის ოლიმპიურ ნაჭრებთან მესამე საბოიო ადგილებზე გასვლას შეუწყვეს ხელი.

დასრულდა სპორტის მსოფლიო დღესასწაული — ისტორიის კეთვილმად იქცა მათერ მუხეილიან ჰილიბთა ყოველი წყაბი, ყველა აღტაცებული უმცირა ოლიმპიკის სახეობა გახსნისა და დახურვის ცერემონიის სატელევიზიო რეპორაჟებს. დღესაც ამ დაუვიწყარი საღამოების ზღაბრულ ორგანიზებას უსჯემენ ხაზს იგივე მტრულად გაწყობილი ოჯანისგანდელი კომეტარობები კი.

XVII ოლიმპიკის სახეობად გახსნისა და დახურვის ცერემონიისათვის მთავარი რეჟისორი იყო საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ოსებ თუმანიშვილი, მთავარი დირიჟორი — საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ოდსეი დიმიტრიადი, ხოლო ოლიმპიურ ობიექტებზე თავისი ტიტურირი შრომით კიდევ ერთხელ მოუტანა გამარჯვება უძველეს კართულ ხელოვნებას ოლიმპიკა 80-ის მთავარმა დიდოსტატმა, საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვარმა ზურაბ წერეთელმა.

ქემპირტად სადიდებელია ოლიმპიულ მაშულიშვილთა ღვაწლი, რამეთუ მათ რაინობითა და მალალი ნიჭიერებით, ვეკაცობითა და სირწფელთ მსოფლიოს ოლიმპიურ მოძრაობაში უფრო სახელი მოიხვეჭეს.

მოსკოვი.

საიდა გუნბა

ვიქტორ ასეიში

თემურ ზუბულუძი

ლიანა ცოტაძი

ნიკოლოზ დერიუჯინი

ალექსანდრე ჩელაძე

ალექსანდრე ჩივაძე

თენგიზ სულაჰველიძე

რევაზ ჩელაძე

ქართული კულტურა

ლილი ტატიშვილი

პარტიის XXVI სესიონის
შედეგად

გორის მრეწველობის სანარმო პროდუქტების ავტომატიზაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი ამახად ერთ-ერთი მსხვილი სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულება ჩვენს ქვეყანაში. მისი მრავალრიცხოვანი კლდეები ნაყოფიერად შრომობს მიიღოს რიგი აქტუალური პრობლემების გადასაჭრელი.

გორული მეცნიერები თავიანთ მუშაობაში ხელმძღვანელობენ საქართველოს ხელსაწყომშენებლობის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ნუსხებით, რომელიც უზრუნველყოფს დაკონტროლებული ინსტიტუტის პროდუქციის და მართვით მოვლას.

ინსტიტუტში დიდი ყურადღება ექცევა ჩვენი რესპუბლიკისთვის დამახასიათებელი ინტეგრაციის - ღვიძისა და ჩრდილოეთის სანარმო პროდუქტების ავტომატიზაციას, კვლევისა და მუშაობის მრეწველობის სხვადასხვა მსხვილი ავტომატიზირებული სისტემების შექმნას, თვითაღრიცხვითი ანალიზისთვის სპეციალური ხელსაწყოების დამზადებას, დამატებითი სტანდარტების დამუშავებას.

დიდი დადი ფაქტორიდან მეცნიერული კვლევა-ძიება ახალური ხელსაწყოების შექმნისთვის, მუშაობდა ნაღველების მექანიზმის, ნაწილობრივ ავტომატიზირებული ნაწილობრივ ავტომატიზირებული სისტემების რაციონალიზაციის, ინსტიტუტის გამოცდებით, მთელი კომპლექსური შემოქმედებით შრომაში ფაქტორი იყენებს მიკროელექტრონიკულ და გამომწვევად მანქანებს, ნერვულ კომპლექსურ სამეცნიერო-ტექნიკურ ღონისძიებებს და დიდ ეკონომიკურ ეფექტობას ახდენს.

მეცნიერული მუშაობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საფუძველია ნარმოებისა და უმცირესი კავშირის განტოკობა, მეცნიერული კვლევის შედეგების ნარმოებაში დანერგვა.

გორის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი ამ სფეროში მნიშვნელოვან ნარმოებებს მიიღწია. მოკვლევითი რანდომიზი მკაცრად.

ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში უაღრესად დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა ენიჭება ტექნიკის უზრუნველყოფის სხვადასხვა სახეობის - ტექნიკის.

ამ ახალ, საფუძვლიან მდგრად ნაწილობრივ ხელსაწყოებს უმცირესად უთვლიან და მუშაობენ კვირისა და გორის სამეცნიერო ინსტიტუტების თანამშრომლები.

ქართული გამოცდებითა ჯგუფის, რომლის შემადგენლობაში შედიან

ნენ გურამ შულთაშვილი, ნოდარ ჩარკვი, აივინო შარბაძე, ხელმძღვანელობდა ახალგაზრდა მეცნიერი გურამ ტორიჯაძე.

მონაწილეობდა, მუშაობაში მნიშვნელოვან როლს ითავის ნაყოფი კანდიდტი. ამ შექმნილი ტექნიკისა მალე აღიღებ მონონება და საკუთრივ დიდებას მოიპოვებ.

არის წესი საქართველო კავშირის სახელმწიფო საბატონო ექსპერტიზის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი: „საბატონო ექსპერტიზის მიერ ერთგორულად წარმოება და ქალაქ კვიციას და გორის კვლევითი ინსტიტუტის მიერ შექმნილი ტექნიკის ექსპერტიზა. ირვე ინსტიტუტის გამოცდების მიწინააღმდეგელობის მიერ, მარამ თათის ტექნიკური მოწყობის მიხედვით უზრუნველყოფს გორის კვლევითი ინსტიტუტის გამოცდების ხელაღწევა.“

რადგან სასიამოვნოა, რომ უარის აღიღებდა ავტომატიზირებულია მძურ პარკების წყნება მეცნიერებას იხსენებს თავი!

გარკვის გაქვყვანებისაგან ბრძოლა თანამედროვე კავშირების ერთ-ერთი აქტუალური პრობლემაა. როგორც ცნობილია, ტანკებიდან და გამეობდა ყოველდღიურად უარყოფი ნაყოფის, სხვადასხვა განარეხი ნაწილი იღებდა ზღვებს და ოკეანეებში. ასეთი დაბინძურება უსივთცულობა და გამოუყენებულ ხელის ათასობით კვადრატულ კილომეტრულ წყალს და მის სანაპირო ზონს.

ჩვენს ქვეყანაში ზღვებისა და ოკეანეების გაქვყვანებისაგან დაცვის ღონისძიებას განსახორციელებლად სკვდ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სხვა კავშირის მინისტრმა საქმეში შარბაძე სპეციალური დადგენებითი დოკუმენტი თანაა გამოვეს.

1981 წელს ძალაში შევიდა სერბო-პორის კონვენციის ინსტრუქცია, რომელიც უზრუნველყოფს განსაზღვრავს ბალსტის და გამინარეც ნაწილებს ნაყოფის განსაზღვრული ოდენობის დაცვას (საბუღო მიღებ აღინიშნული ინსტრუქციის მიხედვით, დასაბუღებები იქნება მხოლოდ 60 ლიტრი ნაყოფის დენება ზღვებსა და ოკეანეებში).

ტანკებისა და გამეობ, რომლებსაც არ ექნებათ გაქვყვანების აღმინიშნული და შემზღვევითი სპეციალური მოწყობილობა, დიდა რადიონების თანხი დაჯგირებისა.

თუ გაითვალისწინებთ, რომ მსოფლიო ზღვებს უარყოფი საქმეობაში და ტანკების სერავერ, ნაყოფი გახვება, რადიონი შეწყვილება აქვს აღინიშნული მინიკობი-

ლობის დროულად და ხარისხიანად დაზადადება.

ჩვენი სამშობლოს მრავალრიცხოვან სამეცნიერო დაწესებულებაშია შორის დაბინძურების საკონტროლო მონივრობების შექმნის საბატონი ამოცანა გორის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტსაც დავადა.

დავუბლოდის შესწავლას საოკეში მუშადა გორის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი რვეს თვეხაძე, საინტროლო მონივრობის შექმნაზე გატაცებით მუშაობდა ახალგაზრდა მეცნიერები რობერტ ოკაიკიანი, ლაბორატორიის გამგე ანზორ მესხი, ჯგუფის ხელმძღვანელი ამირანო მახარაძე.

გეთხოვებოდის თვის ალბთ ინტერესს მოუბლეთაბი არ იქნება, იროვე სიტყვით გაკვირვების ისაშუაობით, რომლებსაც ინსტიტუტი ატარებს გორის ბაშუდის ქუთვილების სანარმო გაერთიანების უკეთესი და შეუფერხებელი მუშაობისათვის.

კვლევითი ინსტიტუტის მუშაკებში შემოქმედება და ფაქტობრივ დანერგვას მანქანებზე ქუთვილის და ხარისხების ავტომატიზირებისთვის, რომელიც სწრაფად ახარისხებს ქსოვილებსა და ზუსტ შედეგს იტყვრებით წესი საგანებო ბაზოზე. ეს სახალხო პარკებს და აუზოზეტების დახარისხების პროცესს, საიმედოდ გამორეცხავს შედეგებს, ამარტყვებს წუნდებულობის მუშაობას, აუზოზეტების საშუალო პარკებს.

მუშაობენ მრეწველობის განყოფილება, რომელიც გამყიდვლი სპეციალისტი ნუგაზო რაზუკაშვილი ხელმძღვანელობს, ამგანად ამოკერებს ამ სისტემის სრულ და საბოლოო მოდიფიკაციას. ჩვენი ქვეყნის მუშაობენ მრეწველობა მალე მიიღებს მიკროელექტრონიკის ბაზაზე შექმნილ ქუთვილების დამზარბისებულ ხელსაწყოებს.

ინსტიტუტის თვალსაჩინო მიღწევადა უნდა ჩათვალდეს ყურნის ავტომატიზირებული მიმდები უკენების შექმნა მინი-გამორეცხვითი ელექტრონული მონივრობის გამოცდებით. ყურნის მიმდები გამოცდებითრებული უკენები მნიშვნელოვანად შეუმჯობესებს ხელსაწყოების ხარისხის სწრაფად და უზრუნველ განსაზღვრებს.

ნარმატებით გაიარა საუნეფობო-პორის გამოცდა ინსტიტუტში შექმნილია ურნის დევიდის ტექნოლოგიური პროცესის მართვის ავტომატიზირება და ყურნის საკონტროლო, საშუალო შექმნის განსაზღვრელმა ავტომატიზირება სისტემაში.

ამ სისტემის შექმნას საოკეში ედა ტექნიკურ მეცნიერებათა კან-

დადატი, განყოფილების გამგე ზურაბ სანტაძე, მთავარი კონსტრუქტორი მეცნიერები ვალერი გელაშვილი, კლდეშანაძე ერისთავი, გელაშვილი დედაფორ ასპირი, მუშაობენ, ზურაბ თანაღლი, რომელიც მანქანებზე, ხანგანდ გოგაშვილი. ამ მეცნიერება უმრავლესობაში თავიანთი საცდებითგაიკო შრომის სწრაფად ღვიძის ტექნოლოგიური პროცესების ავტომატიზაციის მიუძღვნეს.

საქართველოს სსრ დამსახრებული გამოცდების, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატის ვლადიმერ ვახტანგისა და „სამრტისტი“ თანამშრომლების ერთობლივი მუშაობით კვების მრეწველობისთვის შექმნილი მონივრობიდან ჩვენს სამშობლოს ყოველდღიურად 1.382 ათასი მანეთის მოგებას მიიღვენს.

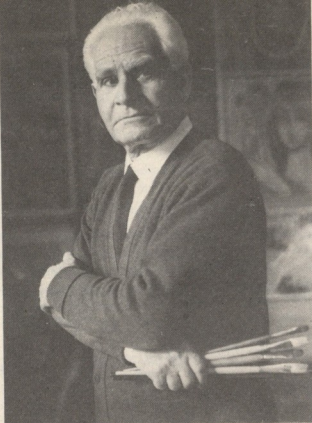
დიდი ეკონომიკური ეფექტის მიმდებარე აგრეთვე ღვიძის ხარატოებისა და ახარბიანიშელების მიერ შექმნილი ხარის ფოლის საბეჭდო უწყვეტი ხაზი და რეკრებები რანკების სახის დამუშავების სპეციალური საშუალება.

ინსტიტუტში დღენიდავა ზრუნავდა ახალგაზრდობის მეცნიერული ღონისძიებებზე. შოი იღვერ-პოლიტურ და ზნობრივ აღზრდაზე. ახალგაზრდა სპეციალისტებმა შორაშენ გამოცდების 11 სამეცნიერო სტეგია და რამდენიმე გამოცდებმა, რომლებსაც საავტორი მონივრობები მიიღეს კონა ჭყონიანი, თინა ტატულაშვილი, ნიკოლოზ მდგნაშვილი. ახალგაზრდა მეცნიერები თენგიზ წინიკაძეს და გორგი ჭიქაშვილი კი უკვე დამოუკიდებელი აქვს საღისეობის ოთქები.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მალე მიმდებარების მიმდებისთვის ინსტიტუტის კოლექტივი დაჯილდოვდა საქართველოს სსრ მინისტრის საბჭოსა და პროცესების შექმნილ ქუთვილების დამზარბისებულ ხელსაწყოებს.

ამას წინათ თვღვივა შევეხებოდა და ღვიძის მრეწველობის მუშაობა რესპუბლიკის შეჯიბრება სკვდ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური წევრობის განიხილვებში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიმდების შედეგად ამგანად დედაფორ გელაშვილი და ვახტანგისა, კივე უარყოფი ახალგაზრდა მინიკონტროლო-კვლევითი ინსტიტუტის საქმეობაში.

წინ კივედგენ ამოცანებია დადასაქრელი. იქნის სპეციალისტის და დასწავლბამ მნიშვნელოვანი უკეთებრება პარტიის XXI ყრილობის მიმდების შესახებ, ახალი შრომითი ინფორმაციით ავტომატიზირების კომპლექტი. შეჯიბრება დადგენილება, კივე უარყოფი ახალგაზრდა სამეცნიერო-კვლევითი, საავტო-საკონსტრუქტორი და სამრეცხვო სამუშაოების ხარისხი, მტვი წველი შეგობის ჩვენი სახალხო მეურნეობის განვრდ ნიშნავდა.

მისი ერთ დღით. — წლევანდელ მაისზე ვამბობ, — ლალი გულდავიძისგან ნობაში მივიღე — „ძველი თბილისის მესურნეები“. მშვენიერი სურათი სათითად მოვათავსე გულდავიძისეულ სხვა მემორების გვერდზე.

ლალი გულდავიძი იგი ერთი იმთავანი გახლდა, ურომლი-სოდაც ცხოვრება ვერც კი წარმოედგინათ ძველი თუ ახალი თაობების წარმომადგენლებს, ადამიანებს, რომელთათვისაც უკვე-დაც შემოქმედს არაერთხელ მოუხმებია უზენაესი სიხარული.

ისე მშვენიერი და მშვეთხელი ლალი გულდავიძის ელვარე სახლს, მის ერთგულ მეგობრებს, მეუღლე ალვინას და ახალგაზრდად გამოხედვას, განუყოფელი ნმასა და გამახსენებელ მუხაბისს, რომ ყველა ჩვენგანისთვის კოლონდნული, ძალიან მოულოდნელი აღმოჩნდა ოთხმოცდაათი წლის ასაკში გამამდგარი დიდოსტავის ავადმყოფობა და... სამშვიდობა წასლა.

კვლავ თავაწინ მიღვას წინანდის ობიექტი გახსოვინებულო სახე დიდი მეგობრისა და... ვიციხულად მისი მეუღლისა — ნინო გულდავიძისა, საქართველოს მხატვართა კავშირის, მთელი ქართველი ხალხის სახელზე მოსულ დეპუტებს.

... მიიღო გულწრფელი სამამიარა გავიძის კავშირის სახანო მხატვრის, სოციალისტური შრომის გმირის ვლადიმერ დავითის ძე გულდავიძის გარდაცვალების გამო, მრავალხმიანი ინტერესების მხატვრებსა ლალი გულდავიძისა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა მრავალეროვან სამართა ხელოვნებაში. იგი წარმატებით მუშაობდა მონუმენტური და დახვეწი ფერწერის, სკანდინავიის, რითაც ხელს უწყობდა სოციალისტური ხელოვნების განვითარებას. მესანთხევი მხატვრის, ადამიანისა და პედაგოგის ლალი გულდავიძის ნათელი ხსოვნა მარად ჩვენთან იწევება.

სამართა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კონდიტის, სამართა კავშირის კულტურის მინისტრის პირველი დირექტორის ამ დღეებში ეხმარება ჩვენი სახელოვანი თანამემამულე, მეცნიერისა და სახელოვანი მოღვაწის, აკადემიკოს ვერვიტ გვიშინის სიტყვები.

„მიიღო გულწრფელი სამამიარა თქვენი მეუღლის, დიდებული მხატვრის, პროფესორ ლალი დავითის ძე გულდავიძის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით. შეგვიხარია და მის ხელოვნებასთან სამუდამოდ დარჩება ჩვენი მესხიერებაში.“

„თქვენთან ერთად, მთელ ქართველ ხალხთან ერთად ვკვლივით თანამემამულეების უდიდესი მხატვრის დავითისა. ლალი გულდავიძი მარად იცოცხლებს.“ — წერს გამოჩენილი დრამატურგი გიორგი მდივანი და მის მშობლიურ ციხულეს უერთდებო ქართველი ხალხის დიდი მეგობრის, ბრწყინვალე უკრინილი პოეტის, აკადემიკოს მიქელა მაყანის სტრიქონები: „...წავიდა ამ ქვეყნიდან ლალი გულდავიძი, დიდი მხატვარი, მშვენიერი ადამიანი, კეთილშობილი, ერთგული შვილი საქართველოს, — მაგრამ იგი მუდამ დარჩება ხალხის მესხიერებაში, უკვდავი სიყვარულით გაიკვლივით.“

მამაკვილდნ თვის გულსიტყვილს გვაგრძნობინებს დალესტრის სახალხო პოეტი, სოციალისტური შრომის გმირი და ლხინიერი პრემიის ლაურეატი რასულ გამაზოვი: „... ძვირფასი ლლის ნათელ სხვონს შევიხანავ მიელი ჩემი სიცოცხლის მანძილზე.“

ჩვენი თანამემამულე, მწერალი და მუსიკელი ლალი გულდავიძის ლაურეატი ირაკლი ანდრონიკოვი უსახლოო მწუხარების გამოთქმის შემდეგ ასე ამხნვეს: „ნინო გულდავიძის: ქართველ მხატვარი გულდავიძი არასოდეს მოკვდება. თუ მუდამ ირჩება უმაღლესი გამოხატულება ქართული მშვენიერებისა.“

კრიტიკოსი და პოეტი ლევ ოზურგის თავის დეპუტას ასე ამთავრებს: „დასრულდა მიწერილი გზა ლალი გულდავიძისა, იწყება მისი უკვდავება, მარადი სიხვნა.“

„თქვენთან ერთად ვგლოვობ დიდ ლალს“, — მიმართავს მხატვრის მეუღლის რუსი პოეტი, სამართა კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი ანდრეი ვონსენსკი. მასვე მიმართავს ბენლა ახმადულისა და ბორის მესხერის: „ძვირფასო, საყვარელი ნინო იოსების ასული, რაოდე ვგლოვავდი თქვენდამი ჩვენსა უსახლოვრო სიყვარულმა გამავგროს თქვენი სულიერი ძაღლები.“

რამდენი რამ აქვს საერთო ამ გამოთქმულ განწყობილებას მოსკოვლი პოეტის იური რაშვეციუსა და მისი ოჯახის წევრთა გულსიტყვასთან: „ძვირფასო, — ნინო იოსების ასული, ჩუკა, გურამ, ეს დიდი მწუხარება ჩვენთვისაც, ჩვენც დაკარგეთ მშობლიური ადამიანი, რომელსაც იშვითად ვხედავდით, მაგრამ რომელიც ძალიან გვიყვარდა...“

აი კიდევ ერთი დეპუტა: „ის რ კავშირის მხატვართა კავშირის მრავალათასიანი კოლექტივი რამა მწუხარებას გამოთქვამს თანამემამულეების გამოჩენილი მხატვრის, სოციალისტური შრომის გმირის ვლადიმერ (ლალი) დავითის ძე გულდავიძის გარდაცვალების გამო. ამ მესანთხევი მხატვრის შემოქმედება მინდა ჩვენთა თანამემამულეთა თავდადებული შრომისდამი, ჩვენი სამშობლოს ნათელი დღისადამი... პინომართოვით, საღაბოც, ვოლიანდ, კორნოლიც, გალპერი, ფედორიც.“

დეპუტე ველო მოძმე რესპუბლიკის, სამკოეთის მრავალი ქალაქიდან, საქართველოს ყველა კუთხიდან. დეპუტეები, რომელთა სივლიან სტრიქონებში გამოთქმულია მოწიწება ლალი გულდავიძის ამ დიდი დეპუტელებითი გმირობის წინაშე, რომელმაც ერთხელ კიდევ დაღვინებთ შემოსა ქართველი ხალხის მრავალსაუკუნოვანი ხელოვნება.

და ბოლოს, ამ შვილებმა არ აღიამებო ჩვენს ცნობილ კრიტიკოსს გიორგი მარგველაშვილს, რომელმაც მორიდდა მოსწერა ლალი გულდავიძის მეუღლესა და მეგობრს: „ძვირფასო ნინო... რა კაცი დაკარგა საქართველომ, მსოფლიომ, ხელოვნებამ! მისი სახელი მუუერთდება კაცობრიობის რჩეულითა ხიბლს, თქვენი თავდადება კი სამატრანოდ დარჩება.“

მე, რა თქმა უნდა, დეპუტა არ გამოხვანია გულდავიძის ოჯახში. დეპუტის ნაცვლად დარჩენი ჩემი სახელდახლო ლექსი „ლალი გულდავიძის სხვნას“, რომელიც თათრ თანამემამულის, ნოდარ განბერიძის, დიმიტრი ალექსიძის, ირაკლი ანაბიძის, ვახტანგ ბერიძის გმომნობიარე და ამალელებელ წერილებთან ერთად გამოქვეყნდა გაზეთ „კომუნისტის“ 24 ივლისის ფურცლებზე. აი ისიც:

და ფანტაზია უფრო იყო თქვენი ცხოვრებაში რა საიტირება არ განსკვრივთ თქვენმა თვალბებამ სიხვნით მიმანდით, ამიტომაც მუუცხოვება, ლხინით თქვენსა რომ ერთად გარდაცვალებო. და ცალქობნა იყო თქვენი შემოქმედება, ო, ჩველქობა, — არა მარტო დღისიტრობაში ეს მწუხარებაც დღეს ცეცხლითი მეტრის რომ ედებო, არის ტკივილი მამულის და ერის მამლობა. თქვენ დაიხვეწეთ, მაგრამ დარჩა ზემო ფერო, ჩვენ დაგვარა იგი — საამაფოდ, თავსაწვევად, ხანხანა მშობნობა, თავის ყველა მომქმედთან ერთად, მოწინააღმდეგეში საკუთარი ხელით ჩაქვერათ. მოუკვებთა ციხული უსაგარო ყველა ქართველისა და წინდა ნინოს სიყვარული, როგორც თილისმა. რეც განმორებას სიღვინის მანკი ნათელი, როგორც დიდება საქართველოს დიდი შვილისა!

კვლავ თავაწინ მიღვას წინანდის ობიექტი გახსოვინებულო სახე დიდი მეგობრისა...

ხუბა ბერუაშვილი

გვერდი

ჩვენზე

ლ. აბრამიძის ფოტოგრაფია

ფეხნელვამა გაიხარეს

მათელი სერი გრძელად არის გადაჭიმული. სერს ერთ მხარეზეც მდინარე ჩამოედის და მეორეზეც. მდინარის ნაპირზე მცხოვრებნი მაღალ სერსა და მის ფეხნელვამებს ზეგანს ეძახიან.

ვაკელები ზეგნელზე შენატარაბ: თქვენი მიწები ნოყიერი და უშემოსავლიანიათ. რომ იტყვიან, თესოს უკუელმა გადავდებ და წვიმა ამოდისო. სწორედ ასეთია ზეგნელის სანახავ-სათესო. იქ ვკვლავიერ კარგად ხარობს. სიმინდი ისე მაღალი იზრდება, რომ შიგ ცხენიანი კაცი არ ჩანს; ახლა ტარობენ? ერთ ძირს აუცილებლად ორი ან სამი დიდი ტარი აქვს.

ვიხანა? იქ უნდა ნახო ზეარი. აქ ვეღავ ვერაფერი აკლეს. ისე უფალი ისმას ჩაივადლულ მტევნებს, ვინც შეხვდას, აუცილებლად იტყვის: ზეარა ჩაბრუნე აუვა ადუნე ყურძნის დაწყოფასო. ხომ არის ნათქვამი: ადგილის კურდღლს ავადობს მწვეარი დაიქროსო. ასეა ზეგნელის საქმეც: მჭურნობის დიდი მარაბი აქვს, დაუმინაველები არაფერი უშვებლებათ.

ზეგანზე ავგოლ-ავგოლ დადენ ტყესაფეთ არის წამოზრდილი.

ახლა ჩაი? რაცაც კარგად ხარობს. რასაკლებული ნაკვეთები ხეხილითაა დაფარული. მოსახლე-

დასარტლი. იხ. ფურხალი "ღორბა" № 7.

ობის ვიზიტიც სასევა ნაირ-ნაირი ხეხილით. წლის პირველი ხილი — ბალო თიქვის ყველა ეზოშია. ნაშუამისიკვეს ეს საადრეო ბალო ენობები, ევენახის ნაპირებზე წითლად ღვის, ადამიანის თვალს ახაერებს. ერთიმეორის მიყოლებით ჩაირებულ ალჩინა, აბამი — საადრეო და საგვიანო, ვაშლი, მსხალი, ლღვი, ალბალო და ტყემალი. კარალივი და კოშმი შემოდგომის მიმალვს ყვითლად არის დახვეული, გვეგონება, ხეებს ოქრის ბურთები გამოუყსამათო. ბროწეულსაც თავისებური სიღამაზე შეაქვს სოფელში. ბროწეულის ხარავები უმეტესად ზღის ნაპირებზე აქვთ. ძირის მგზავრი და მწიფე, დამსდარი ბროწეული თითქოს შესუნის მას.

ახლა პარა? ვანალი და დამატობელი სურენლებით სავე. აი, ასეთ მშვენიერ ადგილზე ცხოვრობენ ზეგნელები. ვაკელებსაც აქეთ საამაო: მდინარე ჩამოედით ახლოს. სასუბოი წყაროები მირაკარაკებს. მართალია, მიწა მქისს, მაგრამ ვაკელებმა მისი დროულად დამუშავება იციან. ასე რომ, მოსახლი ვაკელებიც იქებენ თავს.

იყო დრო, არც ისე შორეულ წარსულში, ზეგნელები ვაკელებს შეზნარობდნენ: ნეტად თქვენს ადგილზე ჩვენი ვეცხოვრობდეთ, სასალევი წყალი სანატრული აღარ გვექმებოდაო.

მაგრამ ის ყოი წინათ. ბოლოს ზეგანზეც და ვაკეშიც შეგნახობის საბჭოთა მუყურნობა შექმნა. ამ მუყურნობის შრომებზემა თქვენს: უნდა ვაფერითადეთ, რომ ზეგნელებსაც ჰქონდეთ წყალი.

ვაკეში, მდინარის ნაპირზე, მუშაობა გაჩალო. მიწის საურელო ჩამოაყენეს ექსპეატორები: გაიქარა ღობა არხი, განადა წყალი, განადა კი არა, ნაკაულღებით წამოვიდა.

ვაკეთდა წყალსადენი. მაღალ სერზე მსხვილი მილით აქაჩეს წყალი. იქ დიდი აუზი აიგოს. აქედან ახლა ზეგანზე ყოველ ეზოში ჩქეფს სასმელი წყალი.

ზეგნელებს ნატვრა აესრულებათ. ისინი სისარულით ამბობენ: — ახლა წყალიც გვაქვს!

ახალი კომლი

ხმალურიანი და მხიარული დილა გათენდა. ირვევად გაისმინდა: ბონდი, თთარ, გოგია, ამირან, რამაშ, თემუხა... წამილით, წამილით! — ალა სისხამ და იფიქრებდა: ამ სისხამ და

ლით ნეტავი სად მილიანო? უბნის შუაგულში ერთ შემოფარტულ ადგილას მოგროვდნენ, იქვე ვყარა სახლის საშენი მასალა: აგური, ბლოკი, ბორები, ფიცრები. იდგა წყლით სავსე ბაქევი. ერთმანეთზე ეყურ ცემენტით სავსე პარკები... აქ ერთი ახალგაზრდა კაცი უნდა დასახლებულიყო.

ახალი კომლი იზადებოდა. მომავალი კომლისათვის ეს ადგილი კომლურენობას გამოეყო.

— აბა, მეზობლებო! — მხიარულ გუნებაზე მყოფმა რეზულ ჰქოა ღვინით აავსო, მიწა აწოდა ერთს, მეტე მეორეს, — დელოცავად საქვენ ხელს წე მოვიკიდებთ, აქ ვესახლები და მოდიეთ, დალოცეთ!

დალოცეს ახალი კომლის დაბადება, სიკეთე უსურვეს: სულ ღობინ და ქორწილებოთ, გამარჯვებოთ, კარგი კეთილმეზობლებოთ. ყველამ რაღაც სასიკეთო თქვა.

აქამდ სიმუშემი ჩაიძრული საკაბრიბოთ ნაკეთი დილიდანვე ამბაურდა. ყველამ თავისი საქმე გაიჩინა. რამდენიმე კაცი კელღვას ამოყვანდა შეუდა. პირველად მშენებლებიცა და დამშენებელი ერთად იდგნენ, კელღვები მაღლა მიწეწედა. ორი-სამი საათის შემდეგ მშენებლებმა მაღლა აიწეეს, უკვე ხარაიმოზეც დადგნენ.

სოფლის გზა იქვე გაიღოთ. ვინც გაიღოდა, ნაცნობი თუ უცნობი, ყველა კეთილ სალამს აძლევდა მშენებლებს. მშენებლები მისახბოდნენ: გადმობრძინდით, ერთი ჰქოა ღვინით ახალი კომლის დაბადება დალოცეთ!

ვინ იტყვია უარს? ერთ უცხო მგზავრისაც მოუხდა ამ მშენებლობის დალოცვა:

— მედნეირი იყოს ახალი მისახლელ ვისაც ადენი კეთილი მეზობელი ახვევია გარეშო, ის უფოთოდ მედნეირი კაცია. ის მშენებლობა სახალხო მშენებლობას გავს, — თქვა ბოლოს უცხო კაცმა.

ჩვენს კომლურენობაში ხალხია და ეს მშენებლობაც თუ სახალხოთა ჰკავს, რა გავსაკვირო? — უბასუხა რეზულ. სახლი ერთ კვირაში ააგეს. უბანში უცებ დაიბადა ახალი კომლი.

მხარტველი

დილია ეს საბჭოთა მეყოფეობა.

მეურნობას ბევრი აგონი-მილი უნაწინდელი წესები აი უბრუნებოთ აგრესიული ფილოსოფია. რაიმეს ცივილიზაციასა და სიბრძნის უნაწინდელი მინარევი. მანქნები სერია გაწერილი — დსავალითადან ამოსავალითსაც. ამ სერებზე თუ დადგვი, ირვევად აგონი-გახეთილებს მათი ფართობი ჩანს. როგორც სხვა აგონი-გახეთილებებს, ისე ამასაც თავისი მმართველი ჰყავს.

იგი ოცდაათი წლისაც არ იქნება. მაღალი ჰაბუტია, წარმოსადგირ, შავგებშინი, კეთილი სახე აქვს. მუცხებში და მართალი მისაღობით ვერ გამორდები, გინდა გამოუსაუბრო კიდევ. მისი მშვიდი და ინტინაკი მეტეველებს, რომ დასერეგებულ და საქმიანი ახალგაზრდა კაცია.

ხალხი ასე მმართველი: გიორგი მმართველიო.

მმართველია და თავისი მუდმივი სასოფლო კაბინეტც აქვს.

აგროგანეფილების ტერიტორიაზე გადის რაიონის დიდი გზა.

დილით აქ, რაც უნდა ადრე გაიარო, გიორგი კაბინეტში მივა, გზაზე დავს, ეკლდება თავისი მშვიდიფილები.

მმართველი სერზე მამ დადგეს, ზეგანში ეს ხალ შრომობს, ყველას დაინახავს. არც ერთი არ გამოიჩინა... მაგრამ გიორგი სერზე დამდგომი კაცია?

იგი ხან ერთ ბრიგადშია, ხან მეორეში, ხან მესამეში თუ მეოთხეში. იცის არა მარტო ბრიგადების საქმიანობა, არამედ ყოველი მუშის გულსიტქმა, თითქოს ხელსუგულზე აქვს დაწერილი.

გიორგი მშენებლობა შემამწყებლობა და დათხოვრებულების მიტობას.

ერთ დღესაც მოვიდა ერთი ასეთი დამთხოვრებელი თუ შემამწყებელი კაცი. სამმართველო ადგილი მისაკვლევი, მინახა კიდევ, მაგრამ იქ არა ვინ დახდა. ეზოში გაიარ-გაბოიარა. გავიდა ხანი. მერე იქვე საყოფაცხოვრებო სახელოსნოში შეიარა და ხელოსანს შევითხა:

— დღეს მმართველი თუ დაინახეთ აქ?

— როგორ არა, მას ვინ მოასწრებს აქ მოსლეს! კაბინეტში არა ვინ არის. როდმდელ ვიცდომ? — ჩალოს პარაკი ამ კაცმა თავისთვის. დაელოდეთ! არ შეიძლება, რომ არ მოვიდეს, — უბასუხა ხელოსანს.

მეტრია გზა ჰკონდა, დავალოდა. ქარახანს იცადა. ბოლოს თვალს მოჰკრა ერთ ახალგაზრდას, რომელიც მალახიში შევიდა, მალევე გამოვიდა იქიდან, ხელში ჰურის ნაჭერი ეკავა. ეტყობოდა, ქარგად იყო მომხეტელი. მადიანად ილატებოდა. სამმართველოს შენობასკენ გაემართა.

მმართველის მოსვლის მოლოდინში მყოფმა კაცმა იფიქრა: ამასაც ვკითხავ, იქნებ მმართველი დაინახა სადმეო. წამოიწვია:

— მეგობარო, ამ ავროგან-ყოფილების მმართველი ხომ არ დაგინახავ?

— როგორ თუ დაინახავს! მე თითონ ვარ მმართველი.

— მეგრე, მე კათო, როგორ მიგატყვევია...

გაიოგრაბი იმოდით უნახავა: — ამ თათში რქმოდით საქმე არ გაკეთდება. ახლა ვახის მწყემლის ცხარე დღეებია. უნაშენი ვიყავი, ჩემი სამმართველო იქ არის!

შვების წყარო

გელა! — რა გვალვითი ზახუხლო იღვას მწყელობით ბევრი ხე გახმა. მწყეშებმა აღარ იცოდნენ, საით გაერეკათ ნახირი. ნელდა ბალახი აღარსად იყო. საძოვებრი გადაიხრუჯა.

საქინელი მანც უსეამდა პირს მიწაზე. ხიხინდნენ ბალახს ძირებზე.

ერთ დღეს მწყეშებს შინიდან წამოიღებულ წყალო შემოეღალა.

ერთმა მწყეშმა მეორეს უთხრა:

— თელა, აგერ იმ სერზე არის წყარო, მაგრამ იქ ასვლა არ გინდა? შორია.

თელმა შეიტყვინა:

— რას ამბობ, სიკო, წყარო იმ დაბლობში არსად არის და იმ სერზე როგორ იქნება? — არის, არის, მაგრამ იქ როგორ ავალო?

— ასეთელი ვი ავალო, მაგრამ სიარული რომ ტყუილად შეგვჩრქვას?..

— მე დამილევი იმ წყაროს წყალო, — თქვა სიკომ.

— მაშინ ალბათ ასეთი გელა არ იყო.

— იმ წყაროს გვალვა ვერაფერს აცლებს.

— რა ჰქვია იმ წყაროს? — იკითხა თელდომ.

— იქ ახლითახლო არავინ ცხოვრობდა და აღბათ სახელიც აიბოტო არავის დაურქმევია.

— საქონელი თვალისა და მოგვწყდება, წყიდეთ. ასეთი დიდ გვალვაში თუ არ დამწარაოს ის წყარო, დღეს, შილი, ჩვენ დავარქვათ სახელი, თქვა თელდომ.

შეუდღენ სერს. ზვეით რომ ავიდნენ, ერთ ადგილზე მწყეშე ბალახი გამოჩნდა.

— იმ წყაროს ძალით არის აბინებულ ეს ბალახი, — თქვა სიკომ. საუბარში ვართულებით თავს წაადღენ წყაროს. მიილატებდა ანკაბა წყალო. მისთვის ვერაფერი დაეკლო დიდ გვალვას.

პირველად სიკომ დალია წყალო, ამისობა გავერღე, რომად იმოდით უნახავა თქვა:

— რა, რა შეუბა ვერცხვი!

— ამ სიტყვებს თელდომ ტაში შეუგება...

— უსახელი წყაროს სახელიც აღმოაჩინე!

— რა მოგვიჩინდა თავში?

— შეუკითხა სიკომ.

— შეუბა ვერცხვი, შენ არა თქვი? უკეთესი სახელი არა იქნება. შეგის წყარო დავარქვათ!

ეს სახელი სიკოსაც მოეწონა, ახლა შეგის წყაროს არსებობა მართე მწყეშებმა როდი იცინა.

თეთრი ავტობუსი

შემოდგომის დღა გათენდა.

ჭერ შზეც არ იყო ამოსული, ხმები რომ გაისმა: მოვიდა! მოვიდა!

ზახლი გამოიშალა მის დასახავად აღსრულდნენ.

ეს სიხარული სოფლის ბოლო უბანში დატრიალდა.

თეთრი ავტობუსი ახალ რეისზე ნელა მიდიდა.

იგი უბნის პირველი მეკვლე იყო.

ყვილი იყოს შენი მოსვლა! — გაისმოდა მხიარული შეხაბილები.

უბნის სიჩუმი, მოსაწყენი მყუდროება და სიშორე წარსულს ჩაბარდა.

იტყვის კაცი: რა მოხდა, უბანში ავტობუსი მოვიდა, მე-ტი ხომ არაფერი.

მათილაც; დიდი არაფერი, მაგრამ...

საზა დაელოდა მიმოსვლა.

მოხელის ეს ბოლო უბანიც კვდილით მომბა ქალკაც.

შეიძლება არც ძიებისა ქალკაცი, ზიხარ ეზოში, ან რაღაც საქმეს აკეთებ. ხელად, მოჭრის ავტობუსი. სხვა რომ ამ აიყოს რა, სიღამებზე, სოფლის მწყეშებმა!

ავტობუსი ყოველ საათში მოიღოს და მიდის. მიჰყავს და მოჰყავს ზახლი, მიჰყავს და მოჰყავს ამაგი!

ჩვენი რესპუბლიკის საზოგადოებრივად გულთბილად აღნიშნა ცნობით მწერლის დავით კვიციანიის დაბადების 60 წლისთავი.

დავით კვიციანი საზოგადოებრივად გამოიხატა ომნიკონი ნაწილის მფორ ნახევარში. დიდი სამაგალი იმის დროს ავტორად მონაწილეობდა გერ კიტებსის ოქტის, პოეზიების იაბაქვევა მონაწილე კომიტეტის მუშაობაში, ხოლო შემდეგ პარტიანულ ბრძოლებში, იყო რაზმის მეთაურის მოადგილე დაზვერვის დავით.

პირველი წინა — ვრცელ მოთხრობა ბელუსის პარტიანულად — „ორიღვი მამული“ გამოვიდა 1954 წელს. იგი მაღლ ითარგმნა და გამოვიდა რუსულ ენაზეც.

„ორიღვის ტყე“ მოგვდა ლექსების კრებული „გა“, მოთხრობების რამდენიმე წინა და რომანები: „სადა ხარ, მარინე“, „ნდობა“, „შეუდღობი, უსიკო ტყვეში“, „ქაღალდი მინას არ ამიშობებ“.

1979 წელს გამოვიდა მწერლის ახალი რომანის „მწვანე ქალაქის“ პირველი წინა.

დავით კვიციანიის პიესები „თოვლიან ღამეს“, „მამის კვლავზე“, „გამარჯობა, ჩემო ქალკაცი“, „როცა სიცოცხლე ვეგახის“, „აღამინები და ბოლოები“ წარმატებით იღვებებოდა რესპუბლიკის თეატრების სცენებზე, აღნიშნული იყო საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროსა და თეატრალური საზოგადოების პრემიებით.

დავით კვიციანიის რომანები „შეუდღობი, უსიკო ტყვეში“ და „ნდობა“ გამოვიდა რუსულ ენაზე და საქართველოს მწერალთა კავშირის პრეზიდიუმის წევრი, იყო საქართველოს კომპარტიის 25-ე ყრილობის დელეგატი, მონაწილეობდა საქართველოსა და საქართველოში მწერალთა რამდენიმე ყრილობის მუშაობაში.

დავით კვიციანი 1958 წლიდან ხელმძღვანელობდა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ქუთაისის განყოფილებას.

მწერალი კარგად იცნობს სამშობლოს დამცველ ჯარისკაცის სულს, მის გტოვლას და სიხარულს.

დავით კვიციანიც ავტორად ეგნებურება ჩვენს დელეგაციას, თავის რომანებში, მოთხრობებში და მხატვრულ ნარკვევებში, რომელიც იგი ხშირად აქვეყნებს რესპუბლიკის უფროსი პარტიული ორგანოების, ჩვენი სახელმწიფო მუშაოა კლანის, კომპარტიული გულბოების, ინტელექტუალის ცხოვრებას. გამაღვდა ახლებს და ავტორებზე გერ კვიციანი მონაწილეობდა მუშაობაში, რომელიც მისი ნაწარმების საინტერესოა და მგებრძოლური, ხოლო მწერლის პოზიცია ყოველთვის იფერია და პარტიული.

მწერლის წინაგები, ცალკეული ნაწარმები თარგმნილია რუსულ, უკრაინულ, ბელარუსულ, პოლონურ და სხვა ენებზე.

შემოქმედებით მუშაობასთან ერთად მწერალი ავტორ საზოგადოებრივ საქმიანობაზე ეწევა. არის საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის წევრი, ქალაქის საბჭოსათა მონაწილის დებუბატი, საქართველოს მწერალთა კავშირის პრეზიდიუმის წევრი, იყო საქართველოს კომპარტიის 25-ე ყრილობის დელეგატი, მონაწილეობდა საქართველოსა და საქართველოში მწერალთა რამდენიმე ყრილობის მუშაობაში.

დავით კვიციანი 1958 წლიდან ხელმძღვანელობდა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ქუთაისის განყოფილებას.

დაბადების 60 წლისთავთან დაკავშირებით მწერალი დავით კვიციანი საქართველოს კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულად დაჯილდოვდა „საპატიო ნიშნის“ ორდენით, ხოლო ქუთაისში მდებარე იგი თვითონ ქალაქის საპატიო მოქალაქედ აირჩია.

ფურცლად „დროის“ საზეიმო მუშაობა სულითა და გულით მიჰყვება ძვირფას მეგობარს და უსურვებს მას ახალ შემოქმედებით წარმატებებს.

საქართველო

იტალიელი მაგნატი მარკო პოლო 1296 წელს წერდა: ანთროპია (საქართველო), საინთროპია დიდი წყაროა, საინდაც ამდღის ზეთის მსგავსი სითხე პეტროლეუმი. მას წყვევ ანაქლე და უფინგინი სხვადასხვა ავადმყოფობის სამკურნალოდ. მეზობელ ქვეყნებთან შრავლად მოიღიან ვაჭრები და მიაქვთ იგი. ეს წყარო ისე ჩანს ჩვენს, რომ მალე ავსებენ ბევრ ავსების საბაღენს და ისე ზიდავენ სხვა ქვეყნებში».

ივანე ჯავახიშვილის ცნობით, საქართველოს XI-XII საუკუნეებში ნავთობი გაჟონდა ახლო აღმოსავლეთსა და უფრო შორეულ ქვეყნებში. წერილობითი წყაროების მიხედვით, ნავთობს XIX საუკუნის 40-იან წლებიდან კუსტარული მეთოდებით მოიპოვებდნენ ნავთლოში, მირხაბში, პატარა შირაქში, სუფსაში. ამ საბადოებში ნავთობის სამრეწველო მოპოვება მხოლოდ გასული საუკუნის ბოლო ხანებში დაიწყო. ნავთობი ზეთივანი, მუქი ფერის სითხეა, რომლისგანაც 2,000-ზე მეტი სხვადასხვა ნივთიერება მისდევს. ამაწინაა იცის, რომ ნავთობი წესი შედეგად წარმოქმნის

დღე სითბოს. იგი იწვის უკუპარტოლოდ, უკვამლოდ და შედარებით ადვილი შესანახია. დღევანდელი კაცობრიობა წარმოუდგენელია ნავთობისა და მისგან დამზადებული პროდუქტის ვაჭრე. ამა წარმოიდგინეთ, რა მდგომარეობა შეიქმნებოდა, რომ არ გვეჩვენებ ნავთობისგან დამზადებული სითხეების ბოქვები, პლასტმასა, ბენზინი...

ნავთობი სითბოს, სითბოს, ენერჯის დიდი წყაროა მის მფლობელობა და ეკონომიურად ხარჯვა სჭირდება. ცნობილია, რომ ნავთობის მსოფლიო მარაგი საქმობდ მცირეა, დროთა განმავლობაში კი ცხადია, უფრო შემცირდება. ამიტომაც არის, ნავთობის თითოეული ახალი საბადოს გამოვლენისას, ნავთობის რესურსების შეფასება დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობაა რომ ეწეება.

საქართველოში ნავთობის სამრეწველო მოპოვებას ზოგიერთი მეცნიერი სპეცტიკურად შესჯეროდა. მათ მიზნად, რომ საქართველოს წიაღში არ შეიძლება უფადყო ნავთობის მიღება მარაგი. ექსპლოატორს წინათ სრითიჭალის შიდაბებში ამიხეუტი ნავთობის მძლავრმა მარეგებამა.

ნავთობის მოპოვების მოქულობა ახლა იმდენად გაიზარდა, რომ სულ მალე იგი უკვეწველოდ არაღმნიშვნელო მილიონ ტონას მიიღებს.

დასაინშნავია ისიც, რომ საქართველოში ახლად აღმოჩენილი ნავთობი შედარებით ხარისხისაა იგი შედარებით მსუბუქი და ნაკლებ გოგირდივანია, გამოირჩევა დაბალი სიმძლავრით, ბენზინის მეტი გამოყოფილობით.

საწარმოო გაერთიანება «საქ-ნავთობი» (ფერხანდის რიორექტორი რევაზ თევზაძე) ამჟამად ნავთობის მოპოვებას აწარმოებს სამგორ-პატარძელში, თელავში, ტარიბანში, სხვადასხვა მცირეუბეტიან და ნავთობის პერსპექტიულ მიდაბებში.

ნავთობის ახალ საბადოებს ეძიებენ სუფსაში, ლუსაში, წყალქმინდაში, ზემო ნატანებში, იმფართოში და სხვა ადგილებში. დასავლეთ საქართველოში ნავთობის და გაზის ძიებით სამუშაოებს აწარმოებს საქართველოს საწარმო გაერთიანება «საქნავთობი». საბიებო ბურღლის სამმართველო (სამმართველოს უფროსი შამია ჯიბლაძე).

ამაწინაა იცის, რომ ნავთობი სამუშაოებს და გაზის ძიებით სამმართველოებს

წალი ხაბილმეა

ლოს, რომელიც ლანჩხუთის რიონის ტერიტორიაზე მუშაობს.

დღი მონღოებთან და თავდაღებით შრომით ქართველი მენავთობეები სამტრია კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVI ყრილობის ღირსეულად შესწავლად, სამტრია საქათველოს დაბადების 61 წლისთავის აღსანიშნავად.

უნდა ვახანთ მენავთობეების ნ. მაისურაძის, ქ. ენდელაძის, ნ. აბშილაძის, დ. კვაჭაძის, გ. დონდოლაძის, ქ. გუჯაბაძის, ი. კვარაცხელიას, ახალგაზრდა გეოლოგების მ. ჯიბლაძის, ჯ. მინიარაშვილის, თ. ნარუშაშვილის, დ. კოსლასონის, თ. ფხაკაძის გაბარეული სხეულის, თხავთიშო ამოგახდელი ხელების ქნეით რომ მიესალმებთან და ულოცავენ ერთმანეთს მორგე გამარჯვებას.

სეითი გამარჯვება ძნელი მისაღწევია. იგი წლებს მანძილზე უაღრდეგლო შრომითა და ძეგებით მოდის.

დასავლეთ საქართველოს საბიებო ბურღლის სამმართველოს უკვე კარგა ხანია მეგობრულად ამოუღდნენ მხარში კრასნოდარის მხარის საწარმოო გაერთიანებას «კრასნოდარნავთობის» მმურღავთა ბრიგადები.

ეს ბრიგადები ამჟამად ბურღვით სამუშაოებს აწარმოებენ სუფსაში, ნატანებში, ჩოლოქში, კონჯაში, ლათურისა და ნარუთის სამტრია მურღვების მიდაბებში.

საბიებო ბურღვით სამუშაოები მალე დაიწყება ნავთობის პერსპექტიულ უბნებზე: ჩოხატაურის რიონში, ქვალონისა და ქვალონის უბნებში, ზუგდიდისა და ხიბის რიონებში.

დასავლეთ საქართველოში ამჟამად სამრეწველო ექსპლუ-

ატაციაშია ნავთობის მხოლოდ ორი საბადო — სუფსა და ქვალონი.

სუფსაში ნავთობის მარეგებმა 1930 წლიდან დაიწყო. იმდენიმე წინს შეიღდა იმ ტიპის ენებო ენებო, აქვე ქვემო ადმინისტრაციის მცირე დებიტანი ნავთობის საბადო. მიხედა გრძელდებოდა. 1974 წელს სუფსაში 3, 500 მეტრ სიღრმის ჰაბურღილიდან ამიხეუტი ნავთობის მარეგებმა, რომლის აღმდგომისა დებიტი 100 ტონას აღმდგებოდა.

დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე მრავლებდა ჰაბურღვლები. მეცნიერები, სპეციალისტები, გამოცდილი რიგითი მენავთობეები მტკიცე რწმენას გამოთქვამენ, რომ ახალი ჰაბურღვლებიდან აუცილებლად ამიხეუტივევა «მაკო ოქროს» მარეგებები.

უქანასწელ ზუთ წელიწადში საქართველოში ასჯერ და უფრო მეტიერ გაიზარდა ნავთობის მოპოვება. — მოგვიხიბობს ახლავდებული შამია ჯიბლაძე, — ახლა ერთ დღეში იმდენ ნავთობს ვიღებთ, რომ დენსაც წინათ თვეები სჭირდებოდა.

ეკსპლოატრები მენავთობებს, ეკსპლოატრები პროფესორ ალექსანდრე ლავროვის რესპუბლიკის დამსახურებულ გეოლოგებს გიორგი ნუნურაძეს, ბონდარ ჭიჭილაშვილს, რომლებიც დღი ამან დასავლეთ საქართველოს ნავთობს.

უნებავთ ჰაბურღვლების ცანდ აწელო კომუნიზმს, გვესმის ნავთობში ხელმძღვანელებული მუშების შემახილო, საბურღი მანქანების გახუჭუჭეტილ გუგუნი.

თავდაღებულ შრომა და ძიება ახლა-ახლად გამარჯვებებს მოუტანს ქართველ მენავთობეებს.

ო რ ი ლ ე ქ ს ი

პანაზან ბელმონიანი

* * *

ვიყავი ლიდი მე გაუთლდო, მოვარებულა ვედად თვალთვან, ქარი და დვარი მახსოვს უთვლდო, მაგრამ ცხოვრებამ ბოლის გამოთლა.

შორს დარჩა გულის ის თამაშობა, უკვე დაგბრუნე, უკვე დაშობე, მინც ეთ მახალვს ჩემი ბავშვობა, განა დატყვევე, განა დამტყვევე, —

ახლა მეც ეგვდები ზღირი, ვზივარე კახელი, კცინი მოლოვანე. უხარზარჩა ეს სახლი არი ჩემი ჯანის და გარჯის მონახე.

გულში აქვს ბუდე და თუც ბუდედნა ზოგჯერ გაკარგე, და გამოიწინება მაგრამ კვლავაცე დამიწინებება მა... ნარსულსენე გამოიწინებება.

სომხურიდან თარგმნა
ჯიჯია ბელმონიანი.

ხელოვნების ზეიმი

ნოდარ ჯანაშიაძე,

საპარამვილოს მხატვართა პარტიის
თავაჯღმობა.

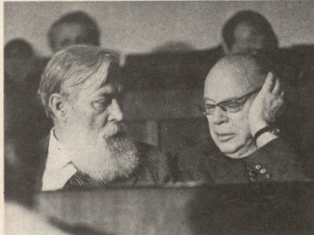
ხელოვნების

საბჭოთა სახვით ხელოვნების დღეები საქართველოში. 1980 წლის მთის, ამხანაგები ე. შევარდნაძე და ვ. კლავსოვილი ეხაზებრინან და ვუღაშვალს.

გამოცემის განხ. სურათზე სოციალისტური შრომის გმირი, საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვარი დ. ვუღაშვალდი (შუამო), საქართველოს მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე, პრეზიდენტი ა. ხანგირიძე (მარჯვნივ) და საქ. ხელოვნების დამახატებელი მხატვარი ი. მელიქიშვილი.

საბჭოთა სახვით ხელოვნების დღეების მონაწილეში (მარჯვნივ) საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვარი ვ. კლავსოვილი და რუსეთის ხელოვნების დამახატებელი მოღვაწე პ. როსტოვსკი.

წლებადილი მისი დაუფრყარია საქართველოს მხატვართა და სახვით ხელოვნების მოყვარულთათვის. ჩვენს რესპუბლიკაში ჩატარდა საბჭოთა სახვით ხელოვნების დღეები, რომელიც გასცდა დარგობრივ ფარგლებს და ქვეშაირდა სახალხო ზეიმიად გადიქცა. სახეიმიოდ მოითულ ქალაქებსა და სოფლებში შეგვხვდებოდა ჩვენი დიდილი ქვეყნის ყველა კუთხიდან ჩამოსულ სტუმრებს, რომელთა შორის საბჭოთა მხატვრობის წამყვანი ოსტატები, სოციალისტური შრომის გმირები, საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვრები, სსრ კავშირის სახმხატვრო აკადემიის ნამდილი წევრები და წევრ-კორესპონდენტები იყვნენ — ისინი, ვინც თავიანთ ფერწერულ ტილოებსა თუ ქანდაკებებში, გრაფიკულ ფურცლებსა თუ სახელოვნებათმცოდნეო გამოკვლევებში ადიღებენ საბჭოთა ქვეყნის მიწაწვეებს, სახაიენ ახალი ადამიანის გმირულ ზუგუნასა და შემაართებს, ამზურებენ საბჭოთა კულტურის მიწაწვეებს.

ჩვენს ქვეყანაში მხატვართა ასეთი მასშტაბური შეგვედრა პირველად მოეწყო და ქართველ მხატვრებს დიდ პატივად მიიჩნია, რომ იგი ჩვენს რესპუბლიკაში ჩატარდა, რესპუბლიკაში, რომლის ინტერნაციონალური ტრადიციები ოთითგანავა ცნობილი. საუკუნეთა სიღრმეში მიღის რუსეთთან, უკრაინასთან, კავკასიის ხალხებთან კულტურული ურთიერთობისა და მეგობრობის საწყისები. დღეს, როცა საბჭოთა საქართველოში სახალხო მურწინობისა და ურთიერთის ყველა დარგი დიდ და დამავლობა, საზოგადოებრივ ცხოვრებაში განსაზღვრული იფრინობა ინტერნაციონალისტური სოციალური დაქვედრება-განვითარება, საბჭოთა ხელოვნების წარმომადგენელთა შეგვედრა საბჭოთა ქვეყნის ხალხებსა და მეგობრობის მემდღამე განმტკიცებისა და ურთიერთგამდიღრების კეთილმოილოდურ მიზანს ემსახურებოდა. ხელოვნებაში ხომ ყველაზე უფრო ძლიერ ვინდიდება ხალხის ბუნება და სული, მისი ყოფა, ხასიათი, მიწაწვებანია.

ხელოვნების ეს ქვეშაირი ზეიმი მრავალკუთხედიანი საბჭოთა სახვით ხელოვნების დიფაქციერდა, მისი მაღალი მიღწევების პროპაგანდის შესანიშნავ საშუალებად გადიქცა.

თბილისში „მხატვრის სახლი“ დარბაზებში მოეწყო საკავშირო გამოცენა, სახალხო მურწინების მიღწევება გამოცენის ავილიონებში გაიძარა მკერე ფორმის პლასტიკის ექსპოზიცია, გაიძარა თერკოლში პოლენერზე მომუშავე მხატვარ-მეომქედთა საკავშირო კვუფის საანგარიშო გამოცენა. სტუმართა ერთობლივი აიძარის თბილისში სულ ახლანან განხილი „მხატვრის სახლი“, თავისი საექსპოზიციო დარბაზები, ჩვენს ქვეყანაში ერთ-ერთ საუკეთესოდ იქნა მიჩნეული.

„დღეებმა“ პროგრამა ითვლისწინება და რესპუბლიკის სახალხო მურწინობისა და ქალაქობის მიღწევათა ფართი ღმრწინარაიანა. ჩვენს სტუმრებს ვაჩვენეთ არა მარტო სახვით ხელოვნების დარგში მოპოვებული წარმეტებანი, არამედ, საერთოდ,

რესპუბლიკის დიფაქციერდა ჩვენი მრავალდარგოვანი და მრავალმეტროვანი ცხოვრება.

სტუმრებს შესაძლებლობა მიეცათ განცნობინდნ არა მარტო თბილისში მოღვაწე მხატვრების, არამედ აფხაზეთის, აჭარის, სამხრეთ ოსეთისა და ქუთაისის მხატვართა მიღწევებსაც.

საბჭოთა სახვით ხელოვნების მრწამსელოვანი მოღვენა იყო სსრკ მხატვართა კავშირისა და საქართველოს სსრ მხატვართა კავშირის გაერთიანებული პლენუმი, თემაზე: „საბჭოთა სახვით ხელოვნების კომუნისტური დიდურობა და ინტერნაციონალიზმი“. პლენუმზე საპროგრამო სიტყვი გამოვიდა სსრ კავშირის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატ, საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხანაგი ე. ა. შევარდნაძე.

ე. ა. შევარდნაძის მოხსენებაში ხელოვნების პარტიულობის, ხალხურობისა და კლასობის პრიციპებიდან იყო განხილული საბჭოთა სახვით ხელოვნების აქტუალური საკითხები.

სსრკ მხატვართა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ, საბჭოთა კავშირის სახალხო მხატვარი ნ. ა. პონომარევიც ისაუბრა მხატვრის მოვალეობაზე დროისა და ხალხის წინაშე, საბჭოთა ხელოვნების ინტერნაციონალიზმზე.

საბჭოთა ხელოვნების ეროვნული კულტურის ურთიერთგამდიღრება და ურთიერთგაფუძვლება მიეღვნა ჩვენი ქვეყნის სახვით ხელოვნების მრავალი მკვნიჩელი მოღვაწის გამოსვლა.

„დღეებმა“ კიდევ ერთხელ ცხადყო, რომ საბჭოთა მხატვრების მერეოქანში აქტურად და ნაყოფიერად მუშაობენ საქართველოს მხატვრები, რომელიც თავიანთი ლირსეული წვლილი შეაქვთ საბჭოთა სოციალისტური კულტურის სავითო საგანძურში. ერთი რომელიმე ხალხის შემოქმედებითი წარმატება წარმოადგენილია სხვა ეროვნუბათა მხატვრული მონაწიროსაგან დამოუციებლად. ხელოვნება მამონ ვითარდება სისხლსაცხედ, როცა ხალხური ტრადიციების დაუშრეტელი წყაროთი სარბრობს. მაღალი და ჰუმანური ხელოვნების გაფურჩქნის საწინაიანი ხალხის კულტურათა ურცულ კავშირში, მათ ურთიერთგაფუძვლასა და განდიღვენებას. ქართველ მიწაწვეს ყველა ჩვენი რესპუბლიკის სახვით ხელოვნების ოსტატთა შეგვედრა და დღესა და მარადიულ ქვეშაირტების ცხოვრებოდ.

ამხანაგმა ეფარად შევარდნაძემ თავის სიტყვაში აღნიშნა: „საქართველოს მუღამ უწოდებდნენ პოეტების ქვეყანას. ვფერობ, დღეს მას თამამად შეგვიძლია ვუწოდოთ მხატვართა ქვეყანაც“. ამ მართო რაოდენობრივი მაჩვენებელი რიდა აღნიშნული, თუ სიტყვებითი საქართველოს მხატვართა კეთილმოიბიბიო შრომის მაღალი შეფასებაც არის ნაგულისხმევი, ამის ერთი მკავსი იდასტურება გახლდათ საქართველოში საბჭოთა სახვით ხელოვნების დღესასწაული.

 ქართველთა
 მწერების
 ბიზნისიონის

ე. სილორკინი. ყაზახეთი.

საკავშირო გამოფენიდან

ყვავიან შრომანები.

მ. ცაგარკისი, ჯაბვია.

ზღვისპირა.

მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
მხატვარი, ლაგო.

საღამო ხანა.

ზ. ნიკიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
სსრ სსრ სსრ სსრ.

მსოფლიო.
მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
სსრ სსრ სსრ სსრ.

კაცის შვილები.

მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ.

ბავშვის მსოფლიო.

მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
სსრ სსრ სსრ სსრ.

საკავშირო ბავშვები

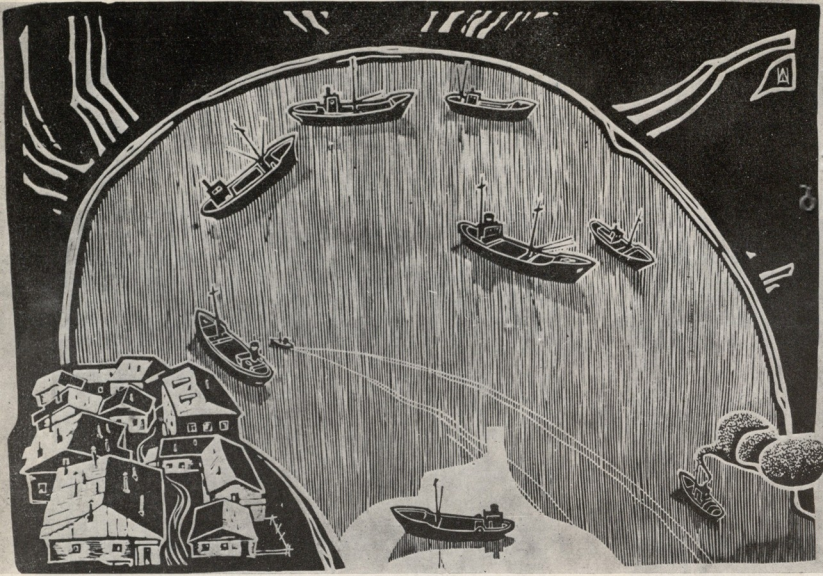
მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
სსრ სსრ სსრ სსრ.

მსოფლიო.

მ. ბედიანი, სსრ სსრ სსრ სსრ
სსრ სსრ სსრ სსრ.

მსოფლიო.

კამბატკა.

ა. შმარინოვი, სსრკ სახალ-
ხო მხატვარი, მოსკოვი.

საქართველო
საბჭოთაო

სერიიდან „ინტერნაციონალი“

დ. ზისტოი, მოსკოვი.

— რა გიცი, ახას სისუღელს, ადარე მასსოფს. მხოლოდ ერთი დამამასსოფრდა.

— რა?

— რა და ის, რომ ჯერ ჯოხის პატრება სისოფა, შემდეგ მის შვი მიფითო, შემდეგ მისი თოხისა კარს რომ მიხვია, ასე გვიხიხრა: — როცა ვეტივი ი... გამოვი!

— როცა ვეტივი ი-ი? — იკითხა შერიფმა.

— დიას, სერ, — ვუპასუხე მე. — დიას, სერ, როცა ვეტივი ი... გამოვი! — სწორად ასე თქვა, — დამიბასტურა ჯოხნი.

— მერე მერე რა მოხდა? — ისევ იკითხა შერიფმა.

— მერე მისტიკრ ფიქსის სკამზე ჩამოვარდა და თოხის თოღლებიან მისთვის აველიაფურს დიფხამს ამბერეტიშოდა პიანისის ხალისის, სკამებს, იპაგა, ყვლებს, ჭერს, შემდეგ აბავა და სურათებს ჩამოუარა. ბოლოს ერთ ძალიან ღამინე გოგოს სურათთან გაჩერდა და ისევ მარტყურნი დაიწყო.

— ვინი სურათი იყო, თუ იკი?

— მკობის შერიფმა.

— მე მჭირნი, ცოლის, — ვუპასუხე. — შენ აბოთი არც კი იცივი, მისი ცოლი ცხრა წლის წინათ რომ გარდაიცვალა.

— ვიცი, იცოვ ცოლი და რაზე ვი- ვიცი, ახლა შერიფი და თოღებში მუხუბდა, შემდეგ ჯოხისაც შეეხედა. ტყდ დაურევიტო სკამზე მტყარიადა და ისევ გააბავაურთხა.

— აბოთი არც ის იცი, როგორ მიყვდა გურის ფიქსი? — ისევ მკობის შერიფმა.

— ვიცი, რომ მისი ფიქსისმა თავი მოიკლა, ისიც ვიცი, რატომ, მაგრამ არ მინდებდა ამის შესახებ ჯოხის თანხანგრები შეთქვა და მხმას არ ვიღებდი. ბოლოს თქვი მი- მიხვითხე და გულს ვაგარეკე!

— მე თხრობა გულს ვაგარეკე, მაგრამ უნებ გაგურედი. ჯოხი ადვილიად წაგებდა. ქაქშია სანძილი ჩოჩქო- ლი ატყდა, ხალხი ახებურდა და სლადარბაზოს კარს მოაწვდა ტყდობი და შერიფმა იარაღი მოშობარყვეს.

— ის, მავათი... — შეუკურთხა შერიფმა, — ღრობა გავაიკიხით, ტყდ, თორემ იმ პირუტყვებმა უკვე აინყვიტეს!

— ღრობა! — თქვა გველიმ. — ზოგოვნი, თქვენ შევიღად ის- სხედი და ადვილიად ფხვი არ მოიკვალთ. ნუ გეწინიათ, ხანამ არ მძღებთ! შერიფი მე ვარ, ჯო- ხის თათი ვერაინ დააკურებს!

— შერიფი და ტყდი თოხიდან გა- ვიდრუნე და კარს გაიხიხრა. გველი- და, როგორ გაიარა მისი გრძელ- ღუნფანი და სლადარბაზოს კარის- კენ წავიდნენ, ვიციდი, რომ კარ- ჩარახული იყო, მაგრამ მანაც გვეწინიდა, არ მომინდის ის ავა- ლ- მავალე, ქურჩიად რომ ისმობა. — რას მიაბრუნე? — მკობისა ჯოხნი.

— არაფერს, ნუ გეწინია! — ვუ- პასუხე.

— ჯოხი სანძილად დაღლილი და შემინებული იყო. ტყუილს უნაგე- ლეუდა, სჯავა შერიფს დაიპყებდა.

— დესაყველთს ღმერთმა ჩემი გა- მწინი — თქვა მან.

— ეგ არაფერი, ჯოხნი, შერიფი და ტყდი აღ არ არიან?! — ვამბე- რებდი ჯოხის.

— ჩვენ გვეძობდა, როგორ უყვირო- დე შერიფი ხალხს, ხალხი — შერიფს.

— არც ზანგი ვარ და არც თფი- რი! — ნუნუნებდა ჯოხნი.

— ჩვეინან იხოფერე ჯოხნი, რა- მიფენი ხანიც ვიცი, იმდენი ხანი იხოფერე!

— რას მერჩინა, რატომ უნდათ ჩემი მოკლა?!

— გუგობი გარის, ჯოხნი, ვერა ხე- ხედავ სულ აკიფუნე. ნუ გეწინ- ია, შერიფი და ტყდი მათ აღ არ შემოუბრუნებენ!

— რისთვის მოიკლა თავი მის- ტურ ფიქსისმა? — მკობისა თქვი ჯოხნი.

— შენ ვინ გითხრა?

— შერიფმა, რისთვის მოიკლა, ზა?!

— მე რა ვიცი.

— ჯოხინმა ძალიან კარგი კაცი იყო. შერიფი, მე გამარტყა, მა- გრამ მაინც კარგი კაცი იყო.

— ასუსხი არ გამიკობა. გარედან შე- რიდის ყვირილი ახლებდა. უცებ კარ- ხე სანძილი ბრახუსი ატყდა. ჯო- ხის სკამიდან მანძიხა და მიიხედა მოიხება — გასაქვდა გზას ეძებდა.

— რა ვეცა?! — წამობიხა მან.

— შემდეგ ვინცადა ოთხჯერ გაის- როლდა, ატყდა ყვირილი და გაი- ყვებოდა ხალხი სლადარბაზოს კარს შიანდა. კარი შემოხანგრის და ყველანი დაურეფანნი შემოვიყვიდნენ.

— ახლა ისინი პირბარამ შერიფის ოთხ- პასუხეს მოინდუნენ და იტურბაზ- ტლიაბოთი იღებდნენ. მე და ჯოხი ჩვეინანდებ ეზოში გადავხვითი და ესისრტებოთი გააცოცლები იტური- რას. უნაბრუნებდავთ გაიარინთი ნახევარი ქლავი. შემოვინ ბნელ- და და კაცობოთი არ ქაქებოდა.

— ჩვენს სახლს რომ მივალდებო, კი- რეფიდა მამინ შერიფისონე? — მამანქმი ჯოხის მამას, სემ ბრუ- ლისს ესუბრებოდა.

— მათ კარში შემოამბეტირეს, მე და ჯოხი ფანჯრისან გამბეტირითი მამანქმმა — ყურმილი აიღო და შერიფს დაურევა. შერიფი მანინ დაიკრავა ხარი, ყურმილს არავინ იღებდა. ბოლოს არც უპასუხეს. შერი- ფის ხმა არ იყო. არც ტყდის. ყურ- მილიდან სანძილი ღრობი ისმო- და მამანქმს ხმა არ მოელოდა, ყურ- მილი დაფი და სემ უფროსი. მან- ქანა გეიოყრებო. სემი მამანქ- მედა. მამანქმმა ორი პატრონი აი- ლო, ჩემთვის და ჯოხისთვის, თო- თიანე ჩიაცვა და სანძიენი გარეთ გამთვეფითი, მანქანათი ჩავსვდიო, მე და ჯოხი ნინ, სემი — ურც. მამა- ჩემს სემს თოვი და ორს რველ- ვური მისაც, უფროსი, მზად კვირ- ვებო.

— მანქანა დაიწრა. სანძილბრტნი სა- თანი სანძილბრტნი მისი უქვენებდა. ხანამ მთავარ მანძილბრტნი არ გადავიდით, არც ერთს კრინტი არ დაგვიტრახა.

სწი ღერეაა მუაჩი ხლსხერი სიმღერისს

— როცა კომპოზიტორთა კავ- შირის პლეუმის კონცერტზე ჩვენი კუხისის სიმღერები და მათ შორის „აბოლო“ შევარსულეთი, მსმენელ- ზებს ტაზით დავაკავებოვებს. კონ- ცერტის დასასრულს კი სცენაზე კომპოზიტორი გრგოლდ ჩიკავა- ეფ ამობრძინდა, გაგავეყვია და ვკე- თხრა: — დიდი ხანია, კახური „აბოლო“ არ მინამზინა. გმად- ლობის, რომ ხალ სახითად შეგი- ნახავითეს ეს სიმღერა! — შევეკო- მე და თვალის რაიონის სოფელ ათაბაისის სიმღერებელსა და ჩა- ხუტავთელებს საუჯახო მანასა. ლს ნფერი ანდრო სიმამშეილი.

— მიმღერართა თს კლდეტბიო ერთი წლის წინ, აღმოაჩინა“ კომ- პოზიტორთა კავშირის ფოკლორ- იკული კომისიის ექსპედიციამ და მისებ კახური სიმღერების შე- რი საინტერესო ართანელი ვარია- ნტიც ჩაიწერა.

— ჩვენი სიმღერის სიმღერებო, — განაგრძობს ანდრო სიმამშეილი, — კახეთში გავრცელებული სიმღერე-

ბისებან შესრულების თაგისებუ- რებითი გამორჩევა. განსხვავე- ბულია ტექსტებიც: ეს სიმღერები მშაბის, მიბების და სხვა ნაფხა- ვებისებან გეგმინა. ჩახუტავთე- ბი კი ჩვენი კირისა და ღლინის მოხიარულ კარის მეგობრები არი- ან. მათივე შემკველობითი მის- დგამით სიმღერის სიყვარული.

— ამ საუჯახო გუნდში სიმამშე- ლიებინა სამი მსა — ანდრო, მი- ხეილი, ნიკო და მათი ბიძაშეილი ხალო სიმამშეილი მღერის; ჩახუ- ტავთელებინ კი — მამბი იოსე- ლი, ილი და მათი რძელი ლია. ყველა ისინი სხვადასხვა პრეფქსი- ის აფხაზობინ არიან.

გუგებს მიხედი სიმამშეილი ლო- ტბარობს. სევიკილიანი ისტო- რიკოსმა, თვალის მუსიკალური ტექნიკეშიც დაბათვრა და არ- თანაში გავრცელებული ხალხუ- რი სიმღერების შეკრება-შესავე- ლის მიყოფი ხელი. ახლა იგი ხე- სიონრინა და მიფი დრის ხაყ- ვარულ საქმეს ანდომებს. ართა-

ნა თორედ ილითანე სიმღერელ- ლია სულად ყოფილა ცნობილი. იქაურებს ხალხური სიმღერების შესრულების დიდი ტრადიცია აქვინიათ.

საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ, თბი- ლისის ვანო სარაჯიშვილის სახე- ლობის კონსერვატორის პროფე- სორმა დ. ჩხიკავამ მოგვიხიხრა:

— ბავშვობიდანვე ვიციბო არ- თანელ მიმღერებს. ერთი მათ- განი, მიმღერართა უკუხიბდა გამოსული გეგლო ყარალაშეილი, შესანძიებე ვიციბო და უზახო არ- ტისტული ნიქის მატბრონი იყო. მეშვედრებოთი მიღებულ ხალ- ხურ მელოდებოზე ავხარება მან- ხეილებო ვახტანგი, ფარაზიხი და სოტბა ყარალაშეილები, რომლებ- დის გამოსაშეილები ბანების ფონზე, ჩემთვის აღმოჩნდა იყო. ამ მომე- ლდის დროსაც მათი უპოლო- ზაა, ეს ხსენ საეგანებდა გაწერ- თილი გუნდი არ არის. როცა სიმამშეილები და ჩახუტავთელებს უფშენი, გრანბოთი, როგორ ახლო დგას მათი სიმღერების სოფური ყოფისთან.

საერთოდ, კახეთში ძალზე გავ- რცელებული იყო სიმღერის სა- უჯახო შესრულების ტრადიციები. სულბანმშეილები, ვარდაშეილები, ჩილყავთელები, მრგალო- ლების უჯახების სიმღერითი გატა- ვებია საუთუებინებან მიფიდა. საოჯახო შესრულების ჩვეულებამ

ლი თუ განსებური, მისი სახელად — არ არის რომ მიხედვით...
ხოლო იმას, რომ ეს სახელად პირდაპირ, ამოკვეთის თვითაღიარებულ კრებით, არამოკვეთის მიხედვით მიაღწია შესაბამის პირობას. მისი მანქანა რეაგირებულ პირობებში მდებარეობს. კონკრეტული ვაჭრობის, კონკრეტული საქონლის, სუბსტანციის, ფარული პრობლეტიკის, პირობების, ვაჭრობის თანამართლების და სხვა ამაყარი, საქმიანობისაგან 50 მილიარდ ლარის გადაკარგვებს. შედარებისათვის იქნა საინტერესო იქნება მიგვეთქვინება, რომ მსოფლიოს უდიდესი სამრეწველო კონტრების „გერმანი მანფრინს“ წლიური შემოსავალი ამ თანხის მხოლოდ ნახევარს უდრის.

ორგანიზებული პორნოგრაფიკული არალეგალური ბიზნესის მოყვარულია ამ ნახევარ პროცენტული მომენტების ამაყური რიგით. იგი ძალია დამოკიდებული მისივე ფის შეზღვევის ლეგალურ ბიზნესთან, ბრძენული შემოსავლის განმარტების ინსტიტუტებზე ფორმების და კომპანიების. სამრეწველო კომისიის წევრი ვედრი შური თავის ნიშნად „გერმანი მანფრინს“ წინააღმდეგობა უწევს ამაყურ მომენტების ყველა ასრესულ მიმდინი ბოლოს და ბოლოს ის ფასია, რომელიც ჩვენ იძილებული ვართ გადავიხადოთ ჩვენი საბავშვობის სტრუქტურისათვის, რომელიც ჩვენი მემკვიდრეობაა. ჩვენი საზოგადოებრივი მნიშვნელობა და ადგილია ფართო გაგებით გახადების შესაძლებლობაზე. სწორედ ეს თვისებები არის უმთავრესი გავრცელებული ყლორბანების პროცენტული 55 წია ანუ „გადაკარგული“ ქვეყანაში, სადა იგი წელიწადში 5 მილიონი პო-

რონომეტრები სხვადა, 30 ათასზე მეტი მკვლელია, სადაც 220 მილიონზე მეტი მოქალაქე ხელს 50 მილიონი რეგულაციური განაზი, სადაც პორნოგრაფიკული 50 პროცენტზე მეტ დაუწყებელი რჩება, სადაც პოლიცია ყველზე 5 ბორტომეტრებიდან მხოლოდ 1 ამაყურის, ვინაიდან ხშირად თვით პოლიცია პორნოგრაფიკული სინდრომების მფარველი და დამამხრევე უკ... სადაც თვით თუხტების, საინჟინტროს ცნობით მათის წყვეტილი 10 ათასი ამერიკული ფორმის ლეგალურ საკონტრული პაქეტებს ფლობენ და სუბლეგალიური მნიშვნელობის გარეშე ითიხებენ ლეგალურ მოგებას 12 მილიარდ დოლარის თვითობაში.

მაგარი მათია არა მარტო ლეგალურ ბიზნესში შეზღვევა ფლობის, იგი მისიარფობის ამაყ ფორმის მფარველი კავშირების დამყარების პოლიტიკური წრეებთან, საზოგადოებრივი დანებებებთან, პრეკლამაციების, ამაყარი სიმბოლის განამარტებელი მფარველობით იყო პრეკლამაციები ტრენების კავშირების მფარველის განსებურების „მეცხრე“ კენჭის წინააღმდეგობის მკვლელი მფარველობით არიზონელი განსებურების ზისს დას განსებურებით, კონტრემენტი მიგრირი რიგობის მფარველი უთერთობის ცნობილი განსებური რიგარე ბოპარფობისა და სხვა.

მაგალითი ფართო საერთაშორისო არსული მქმ, პორნოგრაფიკული თვისი სი „სამართალი“ ინტერნაციონალური და პოლიციის განსებურებისათვის. სულ ახლახან კაპიტალიზმის ფინანსური სამყაროში მცირე ზომის მინისგრაფიკული რიგობისა და ფარული მფარველობის ბანკის გაკონტრებაში. ამასთან ერთ-

ად ნიუ-იორკის სასტუმრო „პირენაში“ უზო-უზოდან გაქრა ამაყ პრეკლამაცი, პრეკლამაცი მიკლუდ სინდრომ, როგორც გამოკვეთილი იქნა და თვით მკლავ სინდრომ სხვა არა იყო, თუ არა რესპექტუბლური მინა განსებური ავარების განმარტებისათვის უწყვეტია და ლობანის, პარისის, მილანის და ციურისის ლეგალური პაქეტები, რამდენიმე წნის მუდგამ დახდებების გვეყამ თვისი სახელად სიკვდილეს გამოასადა ადვოკატი ამბროზიო, რომელმაც მიკლავა იმ მიკლეს საიდუმლოებებს.

კიდევ უფრო ამანხრენი ფინანსო რიგობებისადმი პორნოგრაფიკული საერთაშორისო პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელ ეკონომიკურ სამყაროში მფარველობის მიზნითაც. საერთაშორისო მავიჯიხე უწყასებელი ხანს სულ უფრო მებადა უღრმა მმარტებელი ფიციურ-გეოლოგიური კოორდინება იქნა მთელს მსოფლიოში. მფარველობის პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც. საერთაშორისო მავიჯიხე უწყასებელი ხანს სულ უფრო მებადა უღრმა მმარტებელი ფიციურ-გეოლოგიური კოორდინება იქნა მთელს მსოფლიოში. მფარველობის პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც.

ერთი მუხებიც ეს თითქოს პარალელური, მფარველობის განსებურების მფარველობის მიზნითაც, რომელიც მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც. საერთაშორისო მავიჯიხე უწყასებელი ხანს სულ უფრო მებადა უღრმა მმარტებელი ფიციურ-გეოლოგიური კოორდინება იქნა მთელს მსოფლიოში. მფარველობის პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც.

სტრატეგიული მფარველობის სამსახურის წარმოადგენლის წარმომადგენლობითაა. ათობრივი განმარტების კომისიის სტრატეგიული მფარველობის მიზნითაც. საერთაშორისო მავიჯიხე უწყასებელი ხანს სულ უფრო მებადა უღრმა მმარტებელი ფიციურ-გეოლოგიური კოორდინება იქნა მთელს მსოფლიოში. მფარველობის პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც.

საქართველოს პოლიტიკაში

ენობლი მცვიერის რამა პატრიოტის წყრბადა ავანგარდის ყოვლი დახვებში, მე, რუსული-სოლოვიოლი დანტრეტივებელი მკითხველს, ხელახლა გაავიანების 1978 წლის დამტკიცებული მისი „ნაგარბობის დღე გულმგნობრივად“, აგრეთვე 1979 წელს გამოქვეყნებული მისივე „სულთრის და ხორციელი“. რა თქმა უნდა, წყრბობა, ღლი მთავრებივლებს დატოვება ჩემზე. მაგამ დაამტკიცებ ამ ფაქტმა, რომ მასაღული ვეფხისტყაოსნის ამა თუ ის სტროფის სიყალბის შესახებ ხშირად კვეცუნება, ხოლო სარბაბდელი შინაარსისა ან სულ არ იმეგდება, ან ძალზე იმეგბათ.

მცვიერის აზრით, „რუსული-სოლოვიოლი“ ერთ-ერთი საზრუნავია, ვეფხისტყაოსნის ტექსტი ჩანათი და დაანათი სტრუქტურაგან ვეფხისტყაოსნის. ჩვენ ვი ვეფხისტ, რომ ლეგალური გაკვრება, ამ პოემის ტექსტი გაღობისა და ათავითი ახალი ნახავეტი გაუწინა. ვეფხისტობა, უკრადლებს უნდა მივეყოს პოემის ნახაველი სტრუქტურის აღდგენის და ხარვეზების შეცვლის.

მკვლევარი ამბობს, ჩანათი სტროფების გამოკლენის და მათი გაყვება ვეფხისტყაოსნის ტექსტიდან, არა თუ

რამეც უნდა და გუნებს პოემას, არამედ უფრო მეტად გვეყოს და გაავსოვებს რუსული-სოლოვიოლის დენდრომ, მაგამ, ჩვენი აზრით, როცა ტექსტისაგან იღვევს ინტეგრაციული მანიალული რუსული-სოლოვიოლი პოემის ხელდას გამოხრე სავარაუდო ტექსტი, არამედ თანდათან უშორებოთ მას.

ვეფხისტობა, ვახტანგისებულ გამოყვამბი არც მასაღული და არც დაანათი. იქ ვეფხისტ ხარვეზი, რომლის შეცვლა სავარი, ჩანათობის დამტკიცება მცვიერობა არამეტრებიც შეუძლებელია; თვით მოვლენების თანამხედველობის მთავარიც ამ დასკვნაზე.

ვახტანგისებულ გამოკეთების რადეპტორი სინამდვილეში ამა ვახტანგისებულ არამედ მისევე გასაგებ მიკლუ, კარის დაანათობის შეიღო უნდა იყოს ის უნდა პარკელები წაზღვევა ავანგარდული კ. კვლეობამ.

ჩვენი აზრით, ვახტანგის მთავარია წახსენილი ხელნაწერის შესაბამისი ტრადიციული ტექსტი, მაგამ ამ დროს, როცა წინეს მუცა უნდა დამყვებლობა, იგი მუცა რჩენი და იქ შეიღო წყლვების დარბა. უფრო სავარი გახდა მთავრადებელი

შეარბობის ხელნაწერი

ტექსტის შემოკლება და ბეჭდვის დაქარბება, ვეფხისტ ვახტანგის პარალელური, მფარველობის განსებურების მიზნითაც, რომელიც მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც. საერთაშორისო მავიჯიხე უწყასებელი ხანს სულ უფრო მებადა უღრმა მმარტებელი ფიციურ-გეოლოგიური კოორდინება იქნა მთელს მსოფლიოში. მფარველობის პოლიტიკური ინტერგატი, რომელიც პრეკლამაცი მთელს მსოფლიოში მფარველობის მიზნითაც.

ჩვენი რიბის ზოგი მკვლევარი ვეფხისტყაოსნის ატანებულ რედაქციის კ. თუმანიშვილის ინტერპოლიტიკურის ნაყოფი მიჩინება, მაგამ ამ ის უნდა იყოს სწორი. მრავალი არამეტრული მტკიცდება, რომ ატანებულ მიკლუ ვაჩარბი

ნამდილოდ არსებობს და იგი მოკლია კ. თუმანიშვილმა. ამ არამეტრებიან მთავარია მუხებიც: 1. ვაღაშვილები პ. ლორავე, გ. მცვიერევი, ს. გარანავი და ს. ნახევი თავითი ანდემტობა აცხადებენ რომ არტანუჯის ხელნაწერი თავად იხილეს მათ და ამუხიანან ვაღაშვილს „წყრბ“ თავითივე ნუსხების, ეს განსებურებით მათ ვაღაშვილზე აქვთ ერთობობისაგან დაამოკიდებულ სხვადასხვა ციურის. ამასთან, სხვა ვაღაშვილები ეტყევიან არ ვაღაშვილებს თუმანიშვილის დამუხივებულ ნუსხაზე ხელნაწერის სიკვდილის ვაღაშვილებს.

2. არტანუჯელი რედაქციის ხელნაწერი დაბოლო სიყვალა ლექსიკონის „მკლავი ლექსით ადგილ მასხარადილი“. ლექსიკონი დაბოლო 19-საუკუნის ხელნაწერებზე, რომლებიც ვაღაშვილები არტანუჯელში, მარტო ეს ვეფხისტყაოსნის, რომ კ. თუმანიშვილის ნამდილოდ მთავარია არტანუჯელი მიკლუ ვაჩარბი მიკლუ რედაქციის უწყველი ხელნაწერი. სამწუხაროა, იგი ძალიან დაზიანებული ყოფილა და სიძველესაგან „მკლავი ლექსიკონის“ კ. თუმანიშვილის ვაღაშვილებს მუხებიც ეს ხელნაწერი დატარებულ.

თავი მე-19 საუკუნეში მიიღია

ილია ხოზარია

ვ ვ ს ს კ კ

შეგი ქუჩა ვინახულე, სადაც ყრმობა გაატარე. მწვანეხარება, სიხარულიც რიონის ზღვრით გავატანე.

გაზრდილ ხეებს ვუქცროდი, ჭადრის ჩრდილქვეშ დავისვენე. სიტყვების საოცნებო ნათელი დრო ვაგვისხენე.

რა გაუძლებს რჩებს გულსისა, მემუშუბრად დედ დისისა, ვინახა — შუთვას დამიაშებს, დამინერარებს ქუთაისი.

კანო ონლის ხსოვნას

ჩამობნლდა ზეცის თალი, სად მიდინარ არიან იცის. ნუთუ ანი ვერ ვიხილავ, ჩემო არნო, უნდა თბილ სიცილს გასალოცრად უმღეროდი რაჭის მთებს და მუხარ რიონს, რა სტეპიკა მგვარობდა ჰქონდა შენთან გალაკტიონს! შენს საღვლებ ვარ-ფავილებს დათესსავე პატარავს.

ვიცი, ნრფლად მით სიყვარულს მიელი ცრმობით ატარებდი. ნწინდა ხსენა ხაზლის გულში, ვისურვებდი მარად იყოს. შენი ლექსის ენებარება არასოდეს ჩამტარიოვის!

ნათ ყოფილა

ბუნებად შევბის მომგვრლო, რა სილაპარაკი ირთვები, გულლიად მესალმებიან აფეთქებული კვირები. რა ხმებს გამოსცემს, ვერ ვხედავი, ურიტვი ფრთოსნის გნასი, ხის ძირს ციმციმებს ფოთლი მორცხვად გამოლილი იასი. ყრმობიდან ლექსს შევეძიე, ნერდი და ვერ გათავიე, ნტავი გამავებინა! ხად აქვს ამ წყაროს სათავე?! ვზორავდი, არ მინანარება იმუღაბდა ვრცელი, ვიყავ ნათლი ფიქრებით, ძიებით გატაცებული. ხანდახან ჩემს უნებურად ეს სული შუთვას დამიწყებს, ო მინავ, მინავ, მობოლო, შენს ამაგს რა დამეპრწყებს! ამ ქვეყნად კაცის ცხოვრება ასე ყოფილა — ვიღვიე, ნვათავ და ცრემლს დამაფრქვევენ სამარის კართან შუადები.

ენოზარ ჯალალისინა

ჯემო და ქვემო

სენაქიო

ზემო და ქვემო სენანოი ცისა და მიწის კიდეა, როგორც ჩანს, ლმერის მინახე ჩამოსახლელი კიბეა.

იღვას თეთრულთან უნახავს ღრუბელი და

გაულახავს ბურის ნაფიქრბელი უცებ აბრდა მულახიანი.

დ ე დ

თქვი, პატარა, აბა თქვი: — დედა, დედა, დედა, დი... თქვენც, პატარა, აბა თქვი: — დედა, დედა, დედა, დი... ანგელოზი ჩვენი ცის,

ჩვენი ბარის, ჩვენი მთის, თიხი პანკი ერთი ხმის, ითქვი ტარტი ღრუბელი... აბა, ახლა ყველამ ერთად, დედა-პატარა და უნდა თქვი: — დი, დედა, დედა, დედა, დედა, დედა, დედა, დი...

დედას აკარაში იღვას! ექიანი, სახეგარეო — „დედას“, სენაქიო — „დის“.

მ ე ს ტ ი ა

„ვიღვი“, როგორც ჩიტი მესეა, მიფრინავს ვახუშ და დემოსი ფანტაქს.

გადანწვეს ვიღაც ნისლევის ფრადას და გამომწვება სცენა — მესტია.

არავიფარი ბუტყოვარა, ნამდგელი მთები, კოშკები, ყანა: და ამ სცენაზე ვგეროდ-ვეგერ დგანან

დღევანდელობა და ისტორია.

ნაღდი მდინარე, ნაღდი კაცები, ცენანამდგელი ვარკველია

ცენა: — და საქართველო ამ ლამაზ სცენას უმუშრს იმედით და ადტაცებთ!

მწისავე ბინაში. აღუღებული და მოხილული ფატმანი აფანდილმა გვერდი დისიყა და ბალიშო მიაწოდა. ამის შემდეგ უმღერავს აფანდილი ფატმას თავის ნამდვილ ვინახობას. ამ სტრფოთი მოქმედების განვითარება მიყვანილია უმღერავს შურტლამზე, რის შემდეგაც აფანდილი თხოვს ლოკოტურად ამქვლენებს სასული საიდუმლოს და ვანჩიე იხსენებს. ამიჯავ, სტრფოს სუბეფერო ჩოლეჯ აყარა და არც მხატვრული ხაზებგვდა აჯლა ამტრო, ჩვენი პართი, იგი რუსულიყვარა. მის ძირითადობას ანარტრეს ხელნაწერი დასატურებს.

4. სტრფოთი 1144-ე: „თქვი, თუ: „არცა რა შე ვიცი ამის ბორციელობა, რაცა არ ვიბარა, მის მეტი არა მიკუ მტყნობიანა; მე და შენ ვკითხი, ვინ არის, ვინგან სჭირს ით ხელობა, ნუთუ რა ვიბარა, ვიყვინე, ქმნა დღისი ლმობიერობა.“ ამ სტრფოთის ჩანართის მტყიცებამ მცოდნეობა მოუძენა წერილი „სულიცა და ბორციეობა“. პირველი ჩოგნი ავტორი არაქვს, თუ რა მინიშნულებით მხარობს პოეტის სიტყვებს „ბორციეობა და ასულიერობა“ და ასევე, რომ საქმე ვეკუქს სინონიმებთან. ირივე აღნიშნავს კაცს, ადამიანს.

საკითხი იმის შესახებ, არის თუ

არა ნესტანი ბორციეობა არსება, ფატმანისა და უსენის წინაშე არ დასმულია. მათ შორის უსენი, თუ რამ მიანიჭა ადამიანს ასეთი ღვივაზივი სილაპარაკი და როგორ იტანს იგი ვაწუწუვებულ ტირილსა და ცრემლთა ფრქვევებს. ქვე უნდა იყოს ადამიანი, რომ ამფინე მწუხარება აიტაროს: „მას ბორციეობა და ჩამსლებს სხვა, კილევანი ვიყავარ“ (1135).

როცა უსენმა პირველად ნახა ნესტანი, ვაწუწუვებით მომთხიბა: „თუ ბორციეობა არსება, თვალნიცა მისი ხეგნ ღმრთისანი“. ამაზე ფატმანმა თქვა, იმის ვადა, რაც უკვე ვიბარა მისი ადამიანობის შესახებ, არაფერი ვიციო. „შე და შენ ვკითხოთ, ვინ არის, ვინგან სჭირს ით ხელობა“ (1144). ფატმანს აბრეგარესებს, თუ ვინ არის ეს უცხო ასული და რა მსუბუთი ჩავარდა იგი ამ მდგომარეობაში. ეს აბრეგარესებს უსენს: „იმისი არე კი თხოვლამენ, ეს კალი ბორციეობა არსება თუ მოჩვენება. რა პატარაბი გვეუბნება, რომ 1144-ე სტრფოთი ფატმანს ორჯერ ცრუბოსო. პირველი სიტყვე იტარებს ეს ვახაუთი, რომ არა თუ უცხო არსება არს სულენა, ბორციეობა არსება არს თუ უცხო ასული“. არც აფანდილი, არც უსენიდან საუბარში არ გამოუხატავს ფატმანს ეკუვი კი ნესტანის ადამიანობის შესახებ.

ახლა შევხებით მერვე სიტყვებს; მკვლევარს მოჰყავს ტაბი: „მას ბორციეობა და გამსლებს სხვა, კილევანი ვიყავარ“ და ერთავს კომენტარს: „ე. ი. ფატმანი ამბობს, ბორციეობა ნესტან-დარტყანი როგორ უძლებდა და ლმე ცრემლთა ღრასა და მწუხარებას“. ეს კომენტარი, ვიქტორიო, სწორად არ გამოხატავს მოყვანილი ტაბის აზრს. თითი რ. პაპანიძის განმარტებით, „ბორციეობა“ ნიშნავს ადამიანს. ფატმანს ნესტანის ეკუვის ვერო შემოხვევა აქავს განზოგადების სიმაღლებზე და გამოხატავს არა „ბორციეობა ნესტანის“ ეკუვის, არამედ სავრდამ ადამიანის ასეთი ეკუვის შეფასებას. ე. ი. ფატმანი ამბობს, ამდენ ცრემლს ღრას და მწუხარებას ადამიანი ვერ აიტანს, თუ იგი ეკავ არ არის; ადამიანი საზოგადო და არა „ბორციეობა ნესტანი“. წინებულ ტაბში სიტყვა ნესტანი სულად არ არის ნახილი.

მკვლევარის ამბიო, ზემოხსენებულ სიტყვის იტყვიდა არა რუსულიყვლის ფატმანი, არამედ მხოლოდ ინტრაპოლარობისა. აქვდან ქვ გამომდინარეობს დასკენა, რომ 1144-ე სტრფოთი ინტრაპოლარობაა. ვიფიქრო, ფატმანს აბრეგარეობა სიტყვე არ უმუქამს, მაგრამ მისი აზრის პირდაპირი მნიშვნელობით ვაკვირს შემოხვევითი შეუ-

ღუბეთა საღოა სტრფოთის ჩანართობის დამტყობება.

ბოლოს კილევ ერთი საკითხი: 1144-ე სტრფოთი ამოღებით ტექსტში ჩნდება ბირედი. 1143-ე სტრფოთიდან 1145-ზე ნატიდაობი გადასვლა უხვარხელია და წარმოიშობს ვაგვარებას. ფატმანმა და უსენმა „შეუღლეს კარის სრიალი“ და შევიდნენ ნესტანთან. უსენი ვაგვარდა „რა შენინ ნახანა მრანა“ (1143). იმისი უკვე მხოლოდ არიან ამ „შის უსენს“ და რაღა საჭიროა 1145-ე სტრფოთის დასაწყისში „შევიდეთო“. ამის შესახებ შეიძლება მხოლოდ 1144-ე სტრფოთი აქ იტყვიდა. რომ იმისი შორიდან უკვე რომენენ ნესტანს, შეუდგა მიუხილედნენ და აფანდილს უეზნება ფატმანი „შევიდეთო“, ე. ი. ნესტანთან ახლოს შევიდეთო; ვადა ამისა, ამ სტრფოთის პირველი ნახევარი ამომღინარებო 1143-იდან, ბოლო მერვე ნახევარიან გამომღინარებო 1145-ე სტრფოთი.

ამრიგად, ჩვენი არსება, ითხივე ვანხილული სტრფოთის არა ინტრაპოლარობა, არამედ რუსულიყვლის პოეტის ძირითადი სტრფოთი, რადგან ისინი მომდინარეობს უმუქვებულ ტექსტთან, რომლებზე თავისუფალი იყო ჩანართიდან.

ალექსანდრე ჯავახიძე.

პროზა

ბავილი პატრონი

(ტელეკომი).

გასულ შემოდგომაზე ჩემს მშობლიურ მხარეს ვწვივ. ერთხელ საადრეოდ წავიდი. ნაშახლავს სიცხემ ცილი და თვალებსაშენი შევარე, რომ ბიძია მიტოვებამ წყალი დამქალა. განხრითულ ბარცვებს შორის მოქცეულ მიწებში ტბასთან ძესულიერი არ ქაქანებდა. შამანარში ხანდახან კობრი გადგაფურხნდა, ანდა ბავაგი დავიფიქრებდა და შუბი მწვანე-ყავისფერი ტბის განრწმომ ისევ ისადგურებდა იფურხავ მღვმარება, რომელიც ღრმა მილსთვის განაწყოდა ადამიანს. ბიძია მიტოვას არ ძინდა. თერთად შეფუთილი სახლთან მიხალეუბისთანადე ბიძია შიბიას ხმა შემოქმედა და ისე მომეჩვენა, თითქოს იგი დედაცაა ვისუბნებოდა.

— ააა! ვერ მომბატყვებ, თხს-წვერავ, ვერ მომბატყვებ!
— ნუ ილანძვლი! — უპასუხა მეორე ხმამ. — პატრისნად ვთამაშობ, შენ თვითონ თაღლითი! მამინევი ვიცხე მწვდილი კრის ტანდინს მკვეთრი ბეწირი და გამახსენდა, რომ ბიძია მიტოვა ვიდრე კოპორბატვიმ შევიდოდა, ყოველდღე დადიოდა მღვდილთან ნარდის სათამაშოდ. კოსტადინი ჩვენი ვეკრდილი ცხოვრობდა, როცა ვფარებ, როგორი იყო მღვდილი იმ წლებში. — ყოველთვის იღვლიაში ნარდამორილი მახსენდება. ორევიმ ისეთი ახარებული მოთამაშები იყვნენ, რომ კბილის სამიჩქნე ნაშრობული ციქვა ლახათლუშის პრისის დასაუფლებლად მივიღი დედა დამე შეუღლით ვაგროვილი კამბალით. აი რას განბატება, — ვაგროვირ და კართან ბეწირი, — ნარმოთიფენიათ, ერთი ხელი ნარდის სათამაშოდ მოსულ მღვდილს არ შევარა, რომ ანაბატება სიტყვი სოფლიდან აქამდე სამი კომპოზირი ეხანლა!

— მოი-ცა! — ნარმოთახა უღებ ბიძია მიტოვამ — დაბარუნე ქვა თბიას აბღლის!
— ვითომ რატომია? — ფანჯრეს დაჟდა.
— ფანჯრე-აბე.
— ფანჯრე-სე.
— ფანჯრე-აბე.
— თუ ბრმა ხარ, ნუღარ თამაშობ.

— ხელმედივდ გაჯაგორ კამბალით.
— შეილო ჩემო, ეხ ნომრები არ გაჯაგვი მოიტა, თუ ვინცა, შენს კამბალიებს სასიეთოდ შეულოცავ! — უქუდე შემოვიღე! — აიღერ-

ლა ბიძია მიტოვა და ნარდის ქვა დასცხო დფის.
— ხაინტერესნი იყო, ვაქნინა ბიძია მიტოვისთვის რომელიც იმის ნაცვლად, რომ ცოხიმი განხრითული და ჩადილი დამეხსენა, ჩასუთული ოთახში იფდა და მღვდილან ჩსუბობდა.

— ღვთის მსახური ხარ და ბოწსავით ილანძვლები ისევ გაქცენდა ბიძია მიტოვამ მღვდილა.
— შენ კი თაღლითობ, თამაში არ იფი და თაღლითობ, — უპასუხა მღვდილამ.
— შენ კი კამათელი გიმართლებს...

— სულ წველი-წველის აგორებ და მე შამარლუფა? — უპასუხა კამბარ, ჩემი ხეობა უფული, მომიტყე! სულ ერთია, მაინც ნაავებ! განებე გნებდები სოფელ, რომ თამაშის დასაწყისშივე არ გადართო. ასეთია ჩემი ტაქტიკა, შეილო ჩემო.

— იცხედი, იცხედი!
— ოცი წელი ვთამაშობ და, პავდალი ორჯერ მე აქცენდა მოკვდილი. ისიც იმიტომ, რომ შემიცოდა!

— მამაო, თურმე ქუვა და მახსოვრება აღარ შეგჩენია გორაკში ასი ლევი რომ მოგჩეც, დედა ვინმე? იმ ფულით საადგომით ახალი ქუდი ვიფიქ, მიუღლი ჯგრო მეცას მონებები, ვარდა ამისა, შენცა მეგებდები ფულით იმდენი ლახათლუშები მექეს ნაქამი, ერთი ვაგირი ვერ ნაიღებს.

— აი, ღვდილ იმიტომ მინდა შენთან თამაში, რომ ბიჭების ჯოჯოხის ხარ, უფალი, მომიტყე!
— თუ ვინცა, ნუ ვითამაშებთო!
— ეს უფასუნელი იყოს ისეთ დღეს დავაგირი, სკადელიმდე ერთ დავიფიქში დიდი რამე. ასი ლევი მოვიდი სიმ არ დავაგირე, სხვა დღეს რომ გაიფიქ, იმ ფურცლისთვის გავკრედი, რომელიც ბარის მესატრონიმ უფასუნელი ამოხეა?
— მო-მო-მო! — ჩაიხითხითა ბიძია მიტოვამ. — ვიცოდი, ამას რომ მიტყვიდი. მამ ასე მამ ასე შეხედი მამაო, ჩემი ქუბები ისე განლადა. ვჯარა ვადაატებნი, იცი, ასეთი პოზიციისთვის სტამბოლის რას იძლევიან? — აი ამას! ხა, ხა, ხა!

— ეხ საკუთარ ცოლს მიართვი, უფალი, ვიმრთებდი.
— შემოდილი ცოლსაც მივართვა და ძალუა ფურცლით.
— ღმერთო, შეუღდი!
— აა, ახლა ბაიბიქი! — შიხარულად შეუკრია ბიძია მიტოვამ, —

როცა ვყვლა ქვას გაკაღ, მაშინ გაკვდიებში მოვიდა, კამბალით ხელს ნუ ახლებ! მიყურე, რა ოსტატი ვარს! ახლა შენი რიგია, მიდი, ვიდრე ჩარი-ღეს გაჯაგორებ, ვყვლა ქვას გაკაღ. ცტყობა, სწორედ ჩარი-ღელ გაჯაგორა და თანდათან ხინა მოწინააღმდეგეს. ბიძია მიტოვა ამას არ იღვრდა, მაშინ რიცა გამარჯვება ხელდას დაუსტლდა, განმარტებულმა შექმახა.
— თაღლითი ხარ და შეტი არაფერი ნერეობას თხე!
— ნუ სცოდავ, შეილო ჩემო.
— ბეწერი თხეც, ყაღთაბანდო...
— შენ კი ჯოჯოხეთის მამხალა ხარი!
— ვინ მე?
— შენ.
— ხმა ჩანეჭილი, თორემ ისე ვთხლითაც მეც ვაქცილი გორარაში, რომ!

— ცტყობოდა, საქმე ჩსუბამდე მივიღოდა. მოთამაშები რომ დამე-შოშინებინდა, კარზე დავაჯაგურე.
— მიმრძნდითი — დაითახა

ბიძია მიტოვამ. ზღვრებზე გაოცებული შეგჩერდა. ბიძია მიტოვა მარტო იფდა თოხახში.

— ვისთან თამაშობდი?
— ააა! ჩემს თესს ვთამაშობოდი, — თქვა მახსენებლმა და ნარევი ვეკრდილ გაღვლო.
— ტყუი. მღვდილი სად ვარა?
— რომელი მღვდილი? იმ ბილან კოსტადინს სათფოდაც არ ვაგვიარებ.

დიღახანს ცხარხარები. ბიძია მიტოვა მზესუმზირას ანტყუნება და გაოცებული შემომიტყერდა.
— ნამედილი არტატიც ვოფიდახარ! — ვთქვი, როცა სცილით ბული ვთქვირ.

— ეხ, — ვუღვროლად შემხსინა ბიძია მიტოვა, — მატრობა რას არ გააკეთებინებს ქაქტი არტატს კი არა, არქიელს ვაჯახის მატრობაში, ახალგაზრდავ აფხაზიმი იხეთო, როგორც არის სინამდევალში.

თარგნა მითარ დამბატავშიდა.

გაქეკანის პირველ ვერჯზე: ქველი თხილხის უხანაზი.
სტარო იმრეზასშინის ფორო.

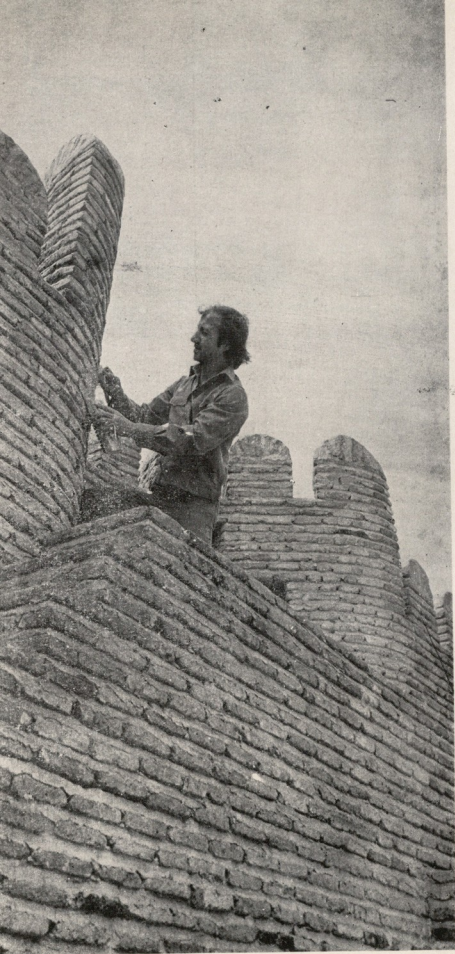
გადაცემა ახაწყობად 27/VI-80 წ. ხელმოწერილია დასაბუჯად 27/VI-80 წ. ქალაქის ზომი 70x108/16. ფაქტობრივ ფურცლებს 2,5 პარიზული ნაწივად ფურცლებს 5,5, საპროცენტო-საგამოცემელი თახაბი 4,2, ტარაჟ 57.000, უფცე 2118, ფასი 80 კაპ.

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал «Дружба» (на грузинском языке). Издательство ЦК КП Грузии

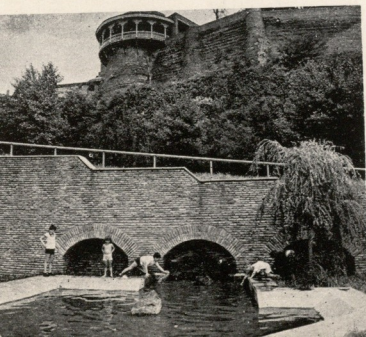
საქართველოს კაცის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინს 14
Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14.

რედაქციის მისამართი 880008, თბილისი 8, რუსთაველის პრ. 42, ტელ. — მთავარი რედაქტორის — 99-54-66, პ/ფ. მდივნის — 99-28-49, განყოფილება-საგამოცემის — 98-28-42, 99-01-89, რედაქციის სამდივნოს — 99-54-66.

რედაქციაში შემოსული მასალა ავტორის არ უბრუნდება.

დარეჯანის სსახლსთან.

მუვანე ახანოების რესტავრაცია.

სივანის ქორონიკის აღდგენა.

მეტეხის ხედი დარეჯანის სსახლიდან.

628/131

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩელუსკინტაბე სახელობის
ბიბლიან.

სერგო შიოშქაშვილი
წიგნფორტი.

ნ. ბარათაშვილის ძეგლი თბილისში.

სასტუმრო „აჭარა“.